БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 34 (6469) ФЕВРАЛИИН 17 ВТОРНИК 1953 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Лекционно пропаганда һайжаруулха

Партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүд, «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай гениальна зохёол, съезд дээрэ тэрэнэй хэлэһэн үгэ манай орондо коммунистическэ байгуулалтын асари ехэ программаар парти ба советскэ бүхы арадые зэбсэглээ. Социализмһаа коммунизмда дамжан орохо талаар партиин гол зорилгонуудые тодорхойлхо зуураа, съезд болбол идеологическа хүдэлмэриин угаа ехэ удхашанартай байһые онсо тэмдэглээ.

Идеологическа хүдэлмэрине сэгнэдэггүй ябадалые эрид шууд усадхаха, энэ хүдэлмэриие парти ба гүрэнэй бүхы звенонуудта шангадхаха, марксизмда харша идеологиин ямаараршье гараһан ушарые эсэшэггүйгөөр элишэлхэ гэжэ партиин XIX съезд партийна организацинуудһаа эриһэн байна.

Политическэ пропаганда ба агитациин системэдэ горьтойхон һуури эзэлдэг лекционно пропаганда хадаа партиин идеологическа хүдэлмэриин шухала зэбсэгүүдэй нэгэн болоно. Партиин XIX съездын болоһонһоо хойшонхи үе соо манай областной партийна организаци лекционно пропагандын асуудалда нилээд ехэ анхарал табидаг боложо, ажалшадай дунда съездын материалнууд ба шиидхэбэринүүдые, «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай гениальна зохёолые тайлбарилха ба шудалха хэрэг эмхидхэхэ талаар ехэ хүдэлмэри ябуулаа. Мүнөө хэдэн зуу мянган коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүд түүхэтэ эдэ документнүүдые тон ехэ һонирхолтойгоор шудалжа байна. Һүүлэй үедэ республикын предприятинуудта, колхозууд ба МТС-үүдтэ съездын материалнуудые, нүхэр Сталинай гениальна зохёолые ойлгуулгатай дашарамдуулагдаһан олон тоото лекцинүүд ба элидхэлнүүд хэгдээ.

Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын Бурят-Монголой республикадахи отделени горьтой хүдэлмэри ябуулна. Обществын, тэрэнэй городской, районно ба аймагай отделенинүүдэй лекторнүүдэй хүсөөр съездһээ хойшо 748 лекци уншагдаа. Кяхтын аймагай отделениин һайнаар хүдэлмэрилжэ байһые тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Хүдөө ажахын техникумэй директор нүхэр Вельберэй хүтэлбэреэр тус отделени түсэбэй ёһоор лекци уншалгануудые хододоо эмхидхэжэ байдаг. Энэ отделениин үүсхэлээр «Амаралтын үдэрэй» лектори эмхидхэгдэнхэй. Тус лектори дотор съездын материалнуудаар ба «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай зохёолоор воскресенье бүхэндэ ажалшадта лекцинүүд уншагдажа байдаг. Обществын бодото гэшүүд—хизаар оронсо шэнжэлхэ Кяхтын музейн директор нүхэр Тугутов, хүдөө ажахын техникумэй һургагша нүхэр Копылов, педучилищиин һургагша нүхэр Карнаус гэгшэд лекци уншалгада эдэбхитэйгээр хабаадана.

Республиканска лекционно бюрогой талаар 3 һара хахадай турша соо партиин съездын материалнуудаар мянга үлүүтэй лекци уншагдаа. Лекторнүүдэй аймагай ба хүдөөтэй олохон нэгэдэлнүүд пропагандистска хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулна. Зэдын, Түнхэнэй аймагуудай ба бусад зарим лекторскэ группанууд лекци уншалгануудта бүхы лекторнүүдээ эдэбхитэйгээр хабаадуулжа шадаа.

Гэхэтэй хамта, республикын зарим городууд ба аймагуудта лекционно пропаганда ябуулха хэрэгтэ анхарал багаар табигдадаг, зарим лекторнүүд ба элидхэлшэдэй ажалябуулгые шангадхаха шухала хэмжээнүүд абтадаггүй байна. Тарбагатайн, Ториин, Кударын аймагуудта лекционно пропаганда илангаяа һулаар табигданхай. Эдэ аймагуудта лекторнүүдэй ба элидхэлшэдэй группануудай хүдэлмэри бүришье һулаар табигданхай. Тэдэнэртэй ямаршье эмхидхэлэй хүдэлмэри хэгдэнэгүй гэхэдэ болохо байна. Жэшээлхэдэ, Кударын аймагай лекторскэ группын лекторнүүдэй хүсөөр һүүлэй үедэ партиин XIX съездын материалнуудаар оройдоо 4 лекци уншагдаа. Группые хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Маркова хүн зоной үмэнэ лекторнүүдэй группын гэшүүдэй лекци ба элидхэлнүүдые хэхэ тухайнь оролдолго гарганагүй.

Лекционно пропагандын дутуунуудай нэгэн гэхэдэ, бурят зоной дунда түрэлхи хэлэн дээрэнь лекцинүүд тон үсөөн хэгдэнэ. Бурят-монгол хэлэн дээрэ лекцинүүдые зохёохо хэрэгые хэншье эрхилнэгүй гэхэдэ болохо байна.

Мүн лекцинүүдэй идейнэ удхашанарые хинаха ябадалай зарим газарта эмхидхэгдэдэггүй байһые тэмдэглэхэ шухала. Тэрэнэй эсэстэ удха муутай лекцинүүд зарим ушарта уншагдадаг байна. Партиин обкомой пропаганда ба агитациин таһагай, республиканска лекционно бюрогой, политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ обществын отделениин эльгээһэн лекцинүүдэй текстнүүдые олохон лекторнүүд тэрэ зандаань уншадаг, нютагай материалнуудые хэрэглэлсэдэггүй байха юм.

Лекционно пропаганда табилгада гараһан эдэ бүхы дутуунууд юугээр тайлбарилагданаб гэхэдэ, зарим партийна комитедүүд лекторскэ группанууд болон нэгэдэлнүүдэй хүдэлмэриие дутамагаар хүтэлбэрилдэг, тэдэндэ зохихо эрилтэ хэдэггүй байна. «КПСС-эй XIX съездын материалнуудые ажалшадта тайлбарилха талаар хэмжээ-ябуулганууд тухай» гараһан тогтоол соогоо КПСС-эй обкомой бюро хадаа съездын материалнуудые гүнзэгыгөөр шудалалга эмхидхэхыень партиин райкомууд, айкомууд болон горкомуудые уялгалһан байна.

Зорилго юуб гэхэдэ, лекционно пропаганда эмхидхэлгэдэ гараһан дутуунуудые түргэнөөр зайсуулжа, тэрэниие һайжаруулха бүхы хэмжээнүүдые абаха хэрэгтэй. Партийна организацинууд энэ хүдэлмэриие һайжаруулхые лекторскэ группанууд ба нэгэдэлнүүдэй хүтэлбэрилэгшэдһөө эрихэтэй хамта, хүдэлмэреэ һайжаруулха хэрэгтэнь али болохо туһаламжа үзүүлхэ зэргэтэй. Тиихэдээ уншагдадаг лекцинүүдэй идейно-теоретическэ хэмжээе дээшэлүүлгэдэ онсо анхарал хандуулха хэрэгтэй. Тэрэнэй тулада лекторнүүд болон элидхэлшэдэй семинарнуудые хаһа сагсоонь үнгэргэжэ, тэдэндэ һайн консультаци ба заабаринуудые үгэхэ хэрэгтэй. Бурят зоной дунда түрэлхи хэлэн дээрэнь лекцинүүдые уншадаг болохо шухала байна. Энэ хэрэгтэнь аймагай партийна организацинуудта республиканска лекционно бюро, политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын отделени горьтой туһаламжа үзүүлхэ зэргэтэй.

Лекционно пропаганда хадаа манай партиин идеологическа хүдэлмэриин шухалын шухала зэбсэг мүн. Тиимэһээ энээндэ тон ехэ анхарал табиха шухала.

КПСС-эй ОБКОМДО

Модо бэлэдхэлэй сезонно түсэбые дүүргэхэ талаар стахановска һара үнгэргэхэ тухай

КПСС-эй Бурят-Монголой областной комитет модо бэлэдхэлэй сезонно түсэбые дүүргэхын тула стахановска һара үнгэргэе гэһэн Хандагатайн, Эрийскэ леспромхозуудай түрүү коллективүүдэй үүсхэлые дэмжэбэ. Февралиин 20-һоо республикын бүхы леспромхозуудта стахановска һара эмхидхэхэ гэжэ шиидхэгдэбэ.

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөн

Байгша оной февралиин 15-да оперо ба балеэдэй театр соо хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөн эхилээ. 1952 оной хүдөө ажахын жэлэй дүнгүүд ба республикын хүдөө ажахые улам хүгжөөхэ талаар колхознигуудай, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй зорилго тухай КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр **А. У. Хахалов** зүблөөн дээрэ элидхэл хэбэ.

Февралиин 16-да нүхэр Хахаловай элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэн болоо.

Түрэл орон доторнай

Город-курортдо

СОЧИ, февралиин 14. (ТАСС). Город-курортын түсэб стол дээрэ харагдана. Тэрээн дээрэ шэнэ байшангууд, паркнууд, сквернүүд үнгэтэ карандашуудаар тэмдэглэгдэнхэй.

Нютагай Советүүдтэ энээнэй урда тээ болоһон һунгалтануудһаа хойшо Сочи городто ехэ хубилалтанууд болоо. 23 мянга шахуу квадратна метр гэр байрын талмай баригдаа. Һунгуулиин шэнэ участогууд вокзалай саанахи райондо ба шэнэ Сочидо бии болоо, тэндэ хүдэлмэришэнэй болбосон гоё поселогууд байгуулагдаа. Түмэр замай вокзалай ехэ байшан, хоёр һургуули, нарайлалгын байшан городто баригдаа. Үнгэрһэн жэл олон үйлсэ асфальтировалагдаа.

Город-курортын ойрын перспективэнүүд тухай энэ түсэб хэлэнэ. Хоёр кинотеатр, далайн вокзал, больница, һургуулинууд, үхибүүдэй эмхи зургаанууд баригдажа байна. Автобусуудай орондо троллейбусүүд ябадаг болохонь.

1952 ондо курортдо 200 мянган хүн амарба. Курортно барилга саашадаа үргэдхэгдэхэ юм. Амаралта-эмнэлгын хэдэн газар баригдажа, дүүрэхээ байна.

Овощь ба фруктнуудые зөөхэ поезд

ОДЕССА, февралиин 14. (ТАСС). Лимон ба апельсин тээһэн поезд үсэгэлдэр Одессэһээ Москва гараба. Сагаан шэрээр шэрдэгдэһэн, томо вагонуудта «Поезд-холодильник» гэжэ бэшээтэй харагдана. Поездын бүхы 20 вагонууд халуун ба хүйтэн болгодог, шухала хэрэгтэй температура байлгадаг орёо оньһон тухеэрэлгэтэй юм.

Баян техникээр хангагдаһан энэ поезд овощь, фруктнууд, загаһа, мяха ба түргэн гутадаг бусад продуктнуудые жэлэй ямаршье сагта, ямаршье уларилда зөөдэг байна.

Партиин XIX съездын материалнуудые ба „СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд“ гэжэ нүхэр И. В. Сталинай зохёолые шудална

СТАЛИНОГОРСК. (Молотовско область). Партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые ба «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр И. В. Сталинай гениальна зохёолые городой хэдэн мянган коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүд гүнзэгыгөөр шудалжа байна. Политическэ болон научна эрдэм дэлгэрүүлхэ обществын гэшүүд ажалшадта мянга гаран лекцинүүдые ба элидхэлнүүдые уншаба. Партиин съездын материалнууд ба нүхэр И. В. Сталинай зохёолые шудалха болон пропагандалха асуудалнууд партиин горкомой пленум дээрэ хэлсэгдээ. Пленум хадаа идеологическа хүдэлмэриие улам һайжаруулха гэһэн шиидхэбэри баталан абаба.

ЕРЕВАН. Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ республиканска общество «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр И. В. Сталинай зохёол ба партиин XIX съездын түүхэтэ документнүүд тухай лекци уншаха лекторинүүдые дунда һургуулинуудай багшанарта зорюулан Ереванай бүхы районуудта эмхидхэбэ. Городой Молотовско районой багшанар түрүүшын лекци шагнаба.

СМОЛЕНСК. Область доторхи партиин райкомуудай ба горкомуудай инструкторнуудай семинар болоно дүүрэбэ. Энэ семинар партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдые ба нүхэр И. В. Сталинай «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ зохёолые шудалалгада зорюулагдаба.

Мүн семинарта хабаадагшад партийна хүдэлмэриин асуудалаар хэдэн лекци шагнаба.

(ТАСС).

Миллионер колхозой культурна фонд

НИСПОРЕНЫ. (Молдавска АССР), февралиин 12. (ТАСС). Швернигэй нэрэмжэтэ колхоз нёдондо жэлдэ хоёр миллион үлүүтэй түхэригэй доход оруулба. Культурна ажабайдалай хэрэгүүдтэ табин мянган түхэриг гаргашалхаар колхозой правлени хараалаа.

Жэл ерэхэ бүри колхознигуудай культурна эрилтэнүүд улам үргэдэнэ. Тэдэнэй олонхинь колхозой библиотекын уншагшад болонхой. Үнгэрэгшэ жэлдэ литература худалдан абалгада арбан хоёр мянган түхэриг мүнгэ гаргашалагдаһан байха юм. Энэ хэрэгсэлдэ гаргашалха мүнгэнэйнь тоо мүнөө жэлдэ нэгэ хахад дахин ургаа. Центральна ба республиканска 22 газетэнүүдые, уранһайханай номуудые, политическэ ба научна журналнуудые колхоз захиһан байна.

Сүлөөтэ сагаа колхознигуудай һайнаар үнгэргэхын тула нилээд ехэ анхарал хандуулагдана. Колхозойнь правлени малажалай фермэнүүд ба таряанажалай бригадануудта долоон радиоприёмник тодхоһон, мүн шатар, даам ба домино худалдажа абаһан байна. Колхозой хүгжэмшэдтэ нэгэ комплект духовой оркестр абтаба.

Талын совхозуудта водопровод баригдаа

БУКА. (Ташкентскэ область), февралиин 14. (ТАСС). Дальверзинскэ талада байдаг № 6 «Кок-Арал» гэжэ малажалай томо совхоздо водопроводой барилга дүүрэбэ. Дабһагүй сэбэр уһан совхозой малажалай фермэнүүдтэ электронасосоор үгтэнэ.

Букинска районой № 7 «Кок-Арал» гэжэ малажалай совхоздо водопровод баригдаа.

Районой библиотекэдэ

АЛМА-АТА, февралиин 15. (ТАСС). Городой Сталинска районой № 4 библиотекэ Алма-Атын хүндэ машина бүтээлгын заводой, вагон заһабарилгын заводой ба бусад предприятинуудай хүдэлмэришэд ба албахаагшадые номоор хангадаг юм.

Библиотекын тагууд дээрэ хори шахуу мянган номууд — ородой классигуудай зохёолнууд, советскэ уранзохёолшодой, наукын ба техникын зохёолнууд, новаторнуудай хүдэлмэри тухай номууд табигдаба. Нёдондо жэлдэ М. Бубенновэй «Сагаан хуһан» гэжэ романай арбан экземплярые 600 хүн уншаа. В. Поповой «Булад ба шлак» гэжэ номой хорин экземплярые хэдэн мянган уншагшад уншаһан байна.

Библиотекын хэдэн арбаад эдэбхитэд районой предприятиин цехүүдтэ недели бүхэндөө ябажа номуудые тараадаг. Тэдэнэй тоодо комсомолецууд—үрэмдэгшэ А. Паринова, стержень хэдэг З. Остроухова, токарьнууд П. Савельев ба П. Рожнов мянга шахуу уншагшадые номоор хангана.

Һүүлшын хоёр жэлдэ уншагшадай тоо 30 дахин ургаһан байна. Уншагшад бүхэн дунда жэшээгээр жэл соо гушан ном уншаа. Энэ хадаа советскэ арадай гайхамшагта ехэ культурын ургалтые гэршэлнэ.

Мүнөө Алма-Атада хоёр зуу гаран библиотекэ тоологдоно. Тэдэнэй номойнь фонд дүрбэн миллион үлүүтэй том болоно.

Таряан ургажа эхилээ

КАРШИ, февралиин 11. (ТАСС). Каршинска хоёрдохи МТС-эй механизаторнууд шэниисын ба ячмениин хабарай тарилгые болзорһоонь урид дүүргэбэ. Николай Трушкинай, Саттара Курбановай ба Дмитрий Космачевой тракторна бригаданууд даалгабариһаа гадуур 250 гектар тариба.

Кашка-Дарынска областиин колхозуудай полинууд дээрэ таряан ургажа эхилбэ.

МОДО БЭЛЭДХЭЛЭЙ ТЕМПЫЕ ШАНГАДХАЯ!

Стахановска вахтада

Ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсаһан Хандагатайн леспромхозой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, тус леспромхоздо модо бэлэдхэлгэдэ хүдэлмэрилжэ байгаа Бичурын аймагай колхознигууд-сезоннигууд модо бэлэдхэхэ хоёр һарынгаа программые һунгалтын үдэр хүрэтэр дүүргэхын түлөө шангаар тэмсэжэ байна. Энэ оной февралиин 13-най байдалаар, февралиингаа даалгабариие 70 гаран процент дүүргээд байна.

Нүхэр Лоскутниковай хүтэлбэрилдэг Горхон гэжэ лесопунктын хүдэлмэришэд модо отолхо хоёр һарынгаа даалгабариие 158 процент, модо таллуулха түсэбөө — 88 процент, модо шэрэхэ даалгабаряа —120 процент дүүргээд, социалистическэ мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябана. Тиихэдэ модо бэлэдхэлэй участогуудай хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ мастер Батомункоевой хүтэлбэрилдэг Грязный-ключ гэжэ участогай коллектив түрүүлнэ. Тус участогайхид модо бэлэдхэхэ хоёр һарынгаа даалгабариһаа гадуур 500 кубометр модо отолоо, 700 кубометр ашаалаа. Мүнөө бүри ехэ уялга абаад, тэрэнээ бэелүүлхын түлөө тэмсэжэ эхилээ.

Тэрэшэлэн механизаторнуудай дунда социалистическэ мүрысөөн үргэдэнэ. Халаан соогоо 30 кубометр шэрэхэ нормотой аад, 45 кубометр модо шэрэдэг тракторист Михаил Андриевскиин амжалтые тэмдэглэхэ шухала. Паровозно машинистнууд Игнат Афанасьев, Иосиф Зинченко, Карп Грешилов гэгшэд халаанайнгаа даалгабариие 160—190 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

К. Скворцов.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Эрийскэ леспромхозой тракторист Иван Бурлаков, тэрэнэй туһалагша Содбо Дымчиков гэгшэд стахановска вахтада жагсаад, үдэрэйнгөө нормые 128—160 процент дүүргэнэ.

М. Минеевэй фото.

Модошодой ажабайдалые һайжаруулха

Хандагайн леспромхозой директор нүхэр Корягина, Курбын леспромхозой директор нүхэр Зязев, Байкальска леспромхозой директор нүхэр Деркачев хүдэлмэришэдэй ажаһууха гэр байрануудай барилгые ходо таһалдуулна. Тиимэһээ тус предприятинуудай зарим модошод хүйтэн, һайнаар түхеэрэгдээгүй хамтын байрануудта байха баатай болоно.

Тус леспромхозуудай хүдэлмэришэдэй клубуудта культурна хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдэнэ. Улаан булангууд хүдэлмэрилхэеэ болиһоор үнинэй. Кино саг саттаа харуулагданагүй, газетэ, журналнууд участогуудта хододоо хожомдожо абаашагдана.

Хандагатайн, Хориин леспромхозуудай ОРС-нуудай начальнигууд нүхэд Булутов, Хрюкин гэгшэд эдеэ хоолой продуктнуудые болон промышленна эд товарнуудые элбэгээр абаашабашье, тэрээнээ саг болзор соонь участогуудта гаргажа, худалдаанда табинагүй. ОРС-ын столовонууд эдеэ хоол шанар муутайгаар буйлуулна.

Теэд эдэ ехэ дутагдалнуудые хаража, мэдэжэ байбашье, тус леспромхозуудай партийна, профсоюзна организацинууд энээнтэй эбсэжэ байха юм.

С. Григорьев.

Техникые муугаар ашаглана

Курбын леспромхоз модо бэлэдхэлэй январиин түсэбые шэрэлгээр минил 63 процент, отололгоор 62 процент дүүргэһэн байна. Мүн февраль һарын түрүүшын 10 үдэрэй модо шэрэлгын графигые энэ леспромхоз холо дүүргээгүй.

Тус леспромхоз иимэ байдалда юундэ ороо гэхэдэ, модо бэлэдхэлэй техникые тон хангалтагүйгөөр ашаглана.

Жэшээнь, Хасууртайн участогта (начальнигынь нүхэр Балбаров) 37 автомашинануудай 12 — 15-ниинь модо шэрэнэ. Ойбонтын участогта 15 автомашинануудай 4—5-ниинь ябана. Мүн олонхи участогуудта элдэб шалтагаанаар модо таллуулдаг тракторнуудай 40—50 процентнь хүдэлнэгүй.

Мүнөө модо бэлэдхэлэй тон халуун үе соо техникые дүүрэн ашаглажа, бүтээсыень дээшэлүүлхын тула тус леспромхозой директор нүхэр Зязев, главна инженер нүхэр Кубальский гэгшэд бүхы оролдолгоёо гарганагүй. Леспромхозой механигууд, инженернүүд, шофернуудта ба трактористнуудта ёһотой техническэ туһаламжа саг болзортонь үзүүлдэггүй юм. Модо бэлэдхэлэй участогай хүтэлбэрилэгшэд автомашинануудта ба тракторнуудта хэрэглэгдэхэ газочурка, автол, бензин гэхэ мэтэнүүдээр хангалгые таһалдуулна. Ойбонтын участогта тракторай эбдэрхэдэ, заһаха дулаан гараж үгы дээрэһээ трактористнууд үбэлэй хүйтэн сагта тракторнуудые газаа заһабарилжа байдаг юм. Мүн энэ участок трактораар модо татадаг канатаар хододоо дутажа, тракторнууд ехэ һаатана.

Курбын леспромхозой хүтэлбэрилэгшэд модо бэлэдхэл дээрэ байһан бүхы техникые һайнаар, бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглажа, сезонно түсэбөө заатагүй дүүргэхэ уялгатай.

Х. Рыгзенова.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ЭХИН ПАРТОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИИЕ ЭДЭБХИТЭЙ БОЛГОХО

☆ ☆

В. БИРТАНОВ,
КПСС-эй Закаменай айкомой секретарь.

☆ ☆ ☆

«Партийна эхин организацинууд хадаа партиин үндэһэ һуури мүн» гэжэ КПСС-эй XIX съезд дээрэ баталагдаһан партиин шэнэ Устав соо хэлэгдэнэ. Тус Устав дотор партийна эхин организацинуудай зорилгонууд тон һайнаар тодорхойлогдонхой.

Урдаа табигдаһан зорилгонуудаа партийна эхин организацинуудай һайнаар бэелүүлхын тула тэдэнние бүхы хэмжээгээр бэхижүүлхын, эдэбхи хэшээлыень улам дээшэлүүлхын тула партийна комитедэй зүгһөө тэдэнние саг үргэлжэ хүтэлбэрилхэ шухала.

Партийна эхин организацинуудай хүдэлмэри ба тэдээнние хүтэлбэрилхэ тухай асуудалнууд һүүлэй үедэ манай айкомой бюрогой заседанинууд ба пленумүүд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэдэг боложо байна. Энэ хадаа партийна эхин организацинуудай, илангаяа колхозно парторганизацинуудай хүдэлмэриие КПСС-эй XIX съездын шиидхэбэринүүдэй ёһоор шэнэдхэн табиха хэрэгтэ туһална.

1952 оной декабриин 29-дэ болоһон пленум дээрэ Михайловска сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин партийна эхин организациин секретарь нүхэр Гырыловэй тоосоон зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Энэ тоосоое бэлэдхэхын тулада партиин айкомой гэшүүд нүхэд Полусуров, Тюменцев, мүн Закаменай МТС-эй директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр Ламукин гэгшэд тус парторганизацида ошоһон байгаа. Тэдэнэр энэ партийна организациин хүдэлмэритэй һайнаар танилсаһан байна. Тус партийна организаци колхозойнгоо правлениин ажал-ябуулгые үшөө дутамагаар хинан шалгана, ажахын перспективнэ асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэ ёһотой анхарал хандуулнагүй, баталан абаһан шиидхэбэринүүдэйнгээ гүйсэдхэлые эмхидхэнэгүй гэжэ энэ пленум тэмдэглэһэн байна.

Тус партийна организациин хүдэлмэридэхи дутуу дундануудые усадхаха тодорхой хэмжээ-ябуулганууд энэ пленум дээрэ хараалагдаһан байна. Пленумэй шиидхэбэриин гүйсэдхэлые эмхидхэхэ, энэ партийна организацида бодото туһаламжа үзүүлхэ зорилгоор партиин айкомой бюрогэй гэшүүд нүхэд Котелин, Бадмаев гэгшэд пленумэй һүүлээр эльгээгдэһэн байгаа. Тэдэнэр хадаа партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэри эмхидхэхэ хэрэгтэнь партийна организациин секретарь нүхэр Гырыловто туһаламжа үзүүлһэн байгаа.

КПСС-эй айком партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай семинар һара бүхэндэ үнгэргэдэг юм. Семинарнууд дээрэ партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриин шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэдэг. Жэшээлхэдэ, энэ жэлэй январиин 28-да болоһон парторганизацинуудай секретарьнуудай семинар дээрэ «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэһэн нүхэр Сталинай зохёол тухай лекци уншагдаа. Мүн партийна информаци, һунгалтануудта бэлэдхэлтэй дашарамдуулан агитационно-ниитын хүдэлмэри ябуулха тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Гадна, партийна суглаануудые хайшан гэжэ үнгэргэдэг тухайгаа Сталинай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Попов, партийна даалгабари хайшан гэжэ үгэдэг тухайгаа «III Интернационал» колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Гармаев гэгшэд хэлэһэн байна.

Манай айком партийна эхин организацинуудые тодорхойгоор, оперативнаар хүтэлбэрилхын түлөө оролдоно. КПСС-эй айкомой секретарьнууд ба бюрогой гэшүүд партийна эхин организацинуудта саг үргэлжэ ошодог, партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриие эмхидхэхэ хэрэгтэнь парторганизацинуудай секретарьнуудта зохистой туһаламжа үзүүлдэг болоо гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

Эдэ бүгэдын ашаар олонхи партийна эхин организацинууд коммунистнуудай идейно-политическэ ургалтада, тэдэнэй эдэбхи үүргые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн анхарал хандуулна. Коммунистнуудые бодото хүдэлмэри дээрэ ургуулан хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ анхаралтайгаар хандадаг байхада партийна организацинуудай хүдэлмэри ходоодоо һайн байдаг гэжэ дүй дүршэл харуулна. Санагын сомоной «Коминтерн» колхозой партийна организациие абажа үзэе. Тус парторганизациин бүхы коммунистнууд политическэ бэлэдхэлээ ба мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлхын түлөө оролдожо байдаг. Тэдэнэр партиин XIX съездын материалнуудые мүнөө шудалжа байна. Энэ партийна организаци эмхидхэлэй-ажахын талаар колхозоо саашадань бэхижүүлхын түлөө тэмсэнэ. Коммунистнуудынь колхозно үйлэдбэриин шиидхэхы участогуудта зүбөөр хубаарилан табигданхай. 14 коммунистнууд малажал дээрэ, 10 коммунистнууд тарянажал дээрэ хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр эрхим ажалай жэшээ харуулдаг юм. Колхозой хонишон коммунистка Ц. Шагжеева үнгэрэгшэ жэлдэ 81 эхэ хонниһоо 119 хурьга абаа һэн. Нүхэр Шагжеевагай даажа байһан отарын хонид мүнөө һайнаар ондо орожо байна. ОТФ-е даагша партиин гэшүүн нүхэр Бабалаевай хүтэлбэреэр хонишод гүрэнэй түсэбые үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэнэ.

Юрэнхыдөө тус колхоз малажал хүгжөөхэ үнгэрэгшэ жэлэйнгээ түсэбые бүхы түрэлэй малаар дүүргэһэн байна. Энэ амжалта яагаад туйлагдааб гэхэдэ, колхозой партийна организаци хадаа политическэ хүдэлмэриие ажахын асуудалнуудые шиидхэлгэтэй зүбөөр зохилдуулан ябуулдаг, баталан абаһан шиидхэбэринүүдэйнгээ гүйсэдхэлые бодотоор эмхидхэдэг байха юм.

Партийна эхин организацинуудай эдэбхи хэшээлые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ партийна суглаанууд ехэ үүргэ дүүргэдэг. Тиимэһээ партийна суглаануудые һайн бэлэдхэлтэйгээр үнгэргэхэ, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ дэлгэрүүлхэ, илангаяа дороһоо гараһан шүүмжэлэл дэмжэхэ хэрэгтэй.

КПСС-эй XIX съездын дүнгүүдые зүбшэн хэлсэхын тулада бүхы предприятинуудай, колхозуудай ба эмхи зургаануудай парторганизацинуудта партийна суглаанууд үнгэргэгдэһэн байна. Гэхэ зуура, зарим партийна организацинуудта эдэ суглаанууд идейнэ доодо хэмжээндэ үнгэргэгдэһэн байна. Энээн тухайда партиин обкомой бюро ехэ зүбөөр тэмдэглээ.

Съездын шиидхэбэринүүдые айхабтар хүндэтэйгөөр угтан абаха зуураа, коммунистнууд партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэридэхи горьтойхон дутуу дундануудые элирүүлһэн, тэдэнние усадхаха хэмжээнүүдые хараалһан байна. Жэшээнь, колхозой ажалда техникэ дүүрэнээр ашаглагданагүй, малажалдахи ажал ехэтэй хүдэлмэринүүд механизацилагданагүй гэжэ Хамниин сомоной Сталинай ба Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артельнүүдэй коммунистнууд колхозуудайнгаа правленинүүдые, Закаменай МТС-эй дирекциие хурсаар шүүмжэлһэн байгаа.

Мүнөө эдэ колхозуудай правленинүүд хүдэлмэридэхи дутуу дундануудаа саг соонь усадхадаг, ажахыгаа шадамараар хүтэлбэрилдэг боложо байна. Тус колхозууд малай үбэлжэлгэ мүнөө муу бэшээр үнгэргэжэ байна. Хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ үрһэ хүрэнгэ тэдэнэр гүйсэд хаанхай.

Манай айком партийна эхин организацинуудай, коммунистнуудай эдэбхи үүсхэлые дээшэлүүлхэ, колхозуудай ажал-ябуулгын түлөө тэдэнэй харюусалгые ехэ болгохо хэрэгтэ онсо анхарал хандуулдаг. Энэ зорилгоор колхозойнгоо, предприятиингаа, партийна организациингаа ажабайдалай шухала асуудалнуудые партийна суглаанууд дээрээ өөһэдынгөө үүсхэлээр коммунистнуудай зүбшэн хэлсэхэ ябадал бүхы хэмжээгээр хүгжөөгдэдэг.

КПСС-эй Уставай ёһоор колхозуудай, совхозуудай, МТС-үүдэй болон предприятинуудай партийна эхин организацинуудта администрациингаа ажахын ябуулгые хинан шалгаха эрхэ олгогдонхой. Тээд, энэ эрхээ бэелүүлхын тула партийна суглаанууд гү, али партбюрогой заседанинууд дээрэ ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй тоосоо имагтал шагнажа, тэдэнэй хүдэлмэриие хинан шалгаха хэрэгтэй гэжэ зарим парторганизацинуудай секретарьнууд ойлгодог.

Зүгөөр МТС-үүдэй, колхозуудай ба предприятинуудай ажал-ябуулгада партийна хиналта хэхэ хэрэгые гансахан лэ энээгээр хизаарлажа болохогүй. Партийна организацинууд болбол ажахын элдэб асуудалнуудые амжалтатайгаар шиидхэхын тулада партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулха зэргэтэй. Ажахын шиидхэхы участогуудта коммунистнуудые зүбөөр хубаарилан табиха, үйлэдбэри дээрэ тэдэнэй түрүү үүргэ дүүргэдэг байхые туйлаха, ажахын зорилгонуудые шиидхэхэ талаар партиин гэшүүдэй ба кандидадуудай харюусалгые дээшэлүүлхэ шухала.

Партийна эхин организацинууд элдэб һонин асуудалнуудые шиидхэдэг, тэдэнэй хүдэлмэриин дүй дүршэл ехэ баян юм. Баталан абаһан шиидхэбэринүүднай дүүргэгдэбэ гэжэ тэмдэглэдэгбди. Тээд тэдэнэй хайшан гэжэ дүүргэгдэһыень, эмхидхэлэй ямар хүдэлмэриин ашаар бэелүүлэгдэһыень бидэнэр зарим ушарта гүнзэгыгөөр шэнжэлжэ үзэдэггүй байнабди.

КПСС-эй Закаменай айком болбол партийна эхин организацинуудай хүдэлмэриин дүй дүршэлые үшөө һайнаар сонсолдоггүй гээшэ. Партиин айком хадаа колхозуудые хүтэлбэрилхэдөө партийна эхин организацинуудые алгасан гарадаг, олон түлөөлэгшэдые эльгээдэг заншалтай байгаа.

Мүнөө айком эдэ дутагдалнуудаа усадхаха хэрэгтэ бүхы хүсэеэ элсүүлжэ, партийна эхин организацинуудые тодорхойгоор хүтэлбэрилхын түлөө тэмсэнэ.

Февралиин 22-то нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд болохонь

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: һунгуулиин № 42 округһоо Улан-Удэ городой Пригороднэ районой Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилагдаһан Семен Петрович Комаров.

А. Мантаевай фото.

Врач Богомолова

Хүнэй бэеын элүүрые сахиха, ами наһые абарха хүндэтэ хэрэгтэ өөрынгөө бүхы наһые зорюулха гэжэ нүхэр Богомолова багахан байхадаа шиидэһэн юм.

1925 ондо залуу бурят басаган медсестрагай курсада ошоһон юм. Хоёр жэлэй үнгэрөөд байхада Елизавета Даниловна курсаяа дүүргэжэ, жэшээтэ яслида медсестрагаар ажаллажа эхилээ һэн. Уданшьегүй нүхэр Богомолова ажалһаа таһарангүйгөөр Московско 2-дохи медицинскэ институтда һурахаар ороод, тэрээнээ дүүргэжэ гараһан байна.

Дээдэ эрдэмтэй болоһон Богомолова түрэл Бурят-Монголдоо хүдэлмэрилхөөр ерэһэн юм. Саг жэлэй ошохо бүри Бурят-Монголдо элүүрые хамгаалга һайжаржа, больницанууд, амаралтын гэрнүүд, санаторинууд олошоржо байба. Эдэ больницануудай нэгэндэ врачаар хүдэлмэрилжэ байһан Елизавета Даниловна уушханай ханяада эмшэлхэ мэргэжэлдэ һураха зуураа, мүн өөрынгөө мэргэжэлдэ залуушуулые һургадаг һэн. Нүхэр Богомолова уушханай ханяада эмшэлхэ талаар мэргэжэлээ дээшэлүүлээд, Дээдэ-Березовкын санаторидо хүдэлмэрилжэ байба. Тэрэ үедэ Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайн эхилһэн байгаа.

Дайнай үедэ нүхэр Богомолова армида медицинскэ албанай майороор алба хэхэ зуураа, хүнэй ами наһые абархын тула үдэр һүнигүй, эрэлхэг зоригтойгоор оролдодог байгаа.

Дайнай дүүрэхэдэ Елизавета Даниловна армиһаа табигдажа ерээд, Дээдэ-Березовкын санаторидо дахяад хүдэлмэрилжэ эхилээ һэн.

Нүхэр Богомолова санаториин ахалагша врач тула даа медсестрануудай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулна. Тэрээнэй үүсхэлээр санаторидонь клиническэ час академик Павловай гуримаар байгуулагдаа. Тэрэшэлэн уушханай ханяада эмнэхэ шэнэ препарат хэрэглэгдэнэ. Арадай үнэн сэхэ басаган БМАССР-эй габьяата врач Елизавета Даниловна Богомолова нигэжэ өөрынгөө бүхы эрдэм мэргэжэлые, баян дүй дүршэлые ажалшадай элүүрые хамгаалха хэрэгтэ зорюулна.

Нютагай Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ хамтын суглаанда санаториин хүдэлмэришэдэй, албахагшадай коллектив нүхэр Богомоловае Железнодорожно районно Соведэй депутадта кандидадаар нэгэн дуугаар дэбжүүлһэн байна.

С. Демин.

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө голосовалая

Улан-Удынород драмын театрын байшан соо һунгуулиин № 4 участогай 600 үлүүтэй һунгагшад сугларжа, ажалшадай депутадуудай Улан-Удын городской Соведэй, Городской районой Соведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэһэн нүхэдтэй уулзаба.

Зооветинститудай һургагша, этигэмжэтэ нюур нүхэр Гаркуша түрүүлэн үгэ абаад, нигэжэ мэдүүлбэ: «Партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүд, «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай гениальна зохёол ба съезд дээрэ нүхэр Сталинай хэлэһэн үгэ хадаа олонниитэ ажалшадай политическэ ба ажалай эдэбхиие угаа ехээр дээшэлүүлээ. Иимэ оршон байдалда ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд болохонь.

Нютагай Соведүүдэй депутадуудта кандидадууд бултадаа коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадууд мүн».

—Манай кандидадуудай нэгэниинь,—гэжэ оратор үргэлжэлүүлбэ,—зооветинститудай марксизм-ленинизмын кафедрые даагша нүхэр Шатилов болоно.

Василий Иванович Шатилов 1898 ондо үгытэй тариашанай бүлэдэ түрэһэн байгаа. Октябрьска революциин ашаар Василий Иванович жиирэй хүдэлмэришэнһөө наукануудай кандидат болотороо ургаа. Василий Иванович мүнөө научна ба ниитын ехэ хүдэлмэри ябуулна. Тэрэ хадаа үнгэрһэн һунгалтануудта Улан-Удын горсоведэй депутадаар һунгагдаһан байгаа. Нүхэр Шатилов һунгагшадай этигэл найдабариие нэрэтэй түрэтэйгөөр харюулжа шадаа.

Удаань һунгуулиин № 25 округһоо горсоведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн нүхэр Василий Иванович Шатилов үгэ хэлэжэ, һунгагшадай этигэл найдабариие харюулхын түлөө бүхы хүсэ шадалаараа оролдон хүдэлмэрилхэ байһан тухайгаа мэдүүлээ.

Городской Соведэй депутадта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэһэн нүхэд Дорофеева, Тумаков гэгшэдэй ниитын ажал-ябуулга тухай этигэмжэтэ нюур нүхэр Мукин дэлгэрэнгыгээр хэлэжэ үгөө. Ф. А. Дорофеева 1941 онһоо хойшо гүрэнэй типографиин наборщигоор таһалгаряагүй хүдэлмэрилжэ байдаг юм. Тэрэ хадаа үйлэдбэриингөө программые 150—170 процент дүүргэдэг. Тэрээндэ «Эрхим шанарай мастер» гэһэн нэрэзэргэ олгогдонхой. Нүхэр Дорофеева мүнөө 1953 оной май һарын түсэбөөр ажаллажа байна.

Н. В. Тумаков 1938 ондо гүрэнэй типографида переплетчигоор ороһон аад, мүнөө тэрэ цехынгээ начальник болонхой. Тэрэнэй хүтэлбэрилжэ байһан цех һара бүридэ даалгабаринуудаа үлүүлэн дүүргэдэг юм.

—Манай партиин, Советскэ правительствын саг үргэлжын анхарал оролдолгын ашаар бурят-монгол арадай удхаараа социалистическэ, формоороо национальна культура һалбаран бадаржа байна,—гэжэ БМАССР-эй габьяата артист нүхэр Маторин хэлэбэ. — Национальна кадрнууд олоор урган гараа. Тэдэнэй тоодо оперо ба баледэй театрын артистнууд нүхэд Ц. Бадмаев, А. Арсаланов гэгшэд ороно. Театрын коллектив һунгуулиин № 16 ба № 19 округуудһаа Городской районой Соведэй депутадуудта кандидадуудаар нүхэд Бадмаев Арсаланов хоёрые дэбжүүлһэн байна. Эдэнэр коллективэйнгээ этигэл найдабариие нэрэтэй түрэтэйгөөр харюулжа шадаха.

Депутадуудта кандидадууд КПСС-эй Городской райкомой секретарь нүхэр Константинов,ород драмын театрын артист нүхэр Лермо болон бусад мүн лэ һунгагшадтаяа уулзаа.

Этигэмжэтэ нюурнууд, үгэ хэлэһэн һунгагшад һунгалтын үдэр — февралиин 22-то коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой эдэ кандидадуудай түлөө голосуудаа нэгэн хүн шэнгеэр үгэхые һунгагшадые уряалһан байна.

Уулзалгын түгэсхэл дээрэ оперо ба баледэй,ород драмын театрнуудай артистнууд концерт харуулба. Депутадуудта кандидадууд нүхэд Бадмаев, Арсаланов, Лермо гэгшэд концертдэ хабаадалсаа.

Б. Егоров.

Эрид зоримгой эхэнэр

Даря Дашеевна Дырбеева 1912 ондо Түнхэнэй аймагай Торско сомоной Далхай тосхондо үгытэй бурядай бүлэдэ түрэһэн байна. Тэрэ үедэ һургуулида һуралсаха шадалгүй үлэшэһэн бишыхан Даря басаган һуралсахал гэһэн хүсэл зоригтой байгаа.

Агуусхэ Октябрьска революци Даря басаганда үргэн харгы нээжэ үгөө. Залуушуулай үдэшын һургуулида һуража, 4 класс дүүргэһэн байна. 1930 ондо гэрынхидтээ сугтаа «Осоавиахим» колхоздо ороһонһоо хойшо хамтын ажалда бүхы һаналаа табижа хүдэлмэрилбэ.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуусхэ дайнай үедэ 1942 ондо тус колхозой правлени Даря Дашеевнае һүнэй-товарна фермые даагша болгон дэбжүүлээ һэн. Энэ ажалда хүдэлхэ зуураа малшуудые зүбөөр, зоотехническэ заабариин ёһоор харууһалхын тула ехэ оролдолго гаргадаг байгаа. Нүхэр Дырбеевагай даажа байһан фермэ малай тоо толгойе олошоруулха түсэбөө арбан нэгэн жэлэй туршада жэл бүри үлүүлэн дүүргэдэг юм.

Үнгэрэгшэ 1952 ондо фермэнь малай тоо олошоруулха түсэбөө зуу гаран процент дүүргэһэн байна. Түрүү малшадай дүй дүршэлые һайнаар халан абадаг, өөрынгөө эрдэмые ходоодоо дээшэлүүлдэг дээрэһээ энэ эдэбхитэй нүхэр ниимэ ехэ амжалтануудые туйлана.

Мүнөө нүхэр Дырбеева малшадай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ 3 жэлэй зоотехническэ курсада һурана.

1945 ондо Даря Дашеевна Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин гэшүүн болоо һэн. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуусхэ дайнай үедэ һайнаар хүдэлмэрилһэнэйнгөө түлөө «Ажалай габьягагай түлөө» гэһэн медаляар шагнагдаһан байха юм. Коммунистка Дырбеева ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг. Мүнөө олоной дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулна.

«Осоавиахим» колхозой гэшүүд һунгалтын урда тээхи суглаан дээрэ һунгуулиин № 16 округһоо Торско сомоной депутадта кандидадаар нүхэр Дырбеевае нэгэн дуугаар дэбжүүлһэн байна.

Мүнөө тус фермэ малайнгаа үбэлжэлгые эмхитэй һайнаар үнгэргэхын тула бүхы һаналаа табин хүдэлмэрилнэ.

Һунгагшадай этигэл найдабариие нүхэр Дырбеевагай нэрэтэй түрэтэйгөөр харюулха байһаниинь лабтай.

Д. Замбалов.

Залуу багша—депутадта кандидат

Нютагай Соведэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ һунгагшадай суглаан дээрэ Чесаныг долоон жэлэй һургуулиин багшанар сомоной Соведэй депутадта кандидадаар һургуулиингаа директор Владимир Шинрапович Будаевые нэгэн дуугаар дэбжүүлһэн байгаа. Владимир Шинрапович Агын национальна округто үгытэй тарияшанай бүлэдэ 1929 ондо түрэһэн юм.

Арбадахи класс дүүргээд байхадаа Володя нигэжэ бодоо һэн: «Арадай багша гэһэн үгые советскэ хүн бүхэн угаа ехэ омогорхолтойгоор дурдадаг. Хүүгэдые хүмүүжүүлхэ энэ хүндэтэй мэргэжэлые заатагүй олохоб». Эгээл иимэ зорилготойгоор залуу комсомолец Володя 1947 ондо гүрэнэй Ленинградска университедтэ һурахаар ошоһон байгаа. Нүхэр Будаевай үнгэрэгшэ жэл бусад нүхэдтэйгөө хамта университет дүүргээд, түрэл Бурят-Монголдоо ерэхэдэнь, тэрэнние республикын Гэгээрэлэй министерство Хэжэнгын аймагай Чесаныг долоон жэлэй һургуулида директорээр эльгээһэн байгаа. Владимир Шинрапович олоһон эрдэм мэргэжэлээ, хүсэ шадалаа залуу үетэнние коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ бүрин зорюулна. Нүхэр Будаев мүнөө 5—7 классуудта түүхэ заана. Владимир Шинрапович ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг ба идейно-теоретическэ хэмжээгээ саг үргэлжэ дээшэлүүлдэг юм. Нүхэр Будаев мүнөө партиин түүхэ шудалха багшанарай кружогые хүтэлбэрилнэ.

Һунгагшадай этигэл найдабариие нүхэр Будаевай хүндэтэйгөөр харюулхань лабтай.

Д. Николаев.

Һунгуулиин хуули тухай хөөрэлдөөн

ГОЛОСОВАЛХА ГУРИМ

Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримэй голосовалха гурим советскэ арадай социалистическэ демократизмын гол удхые баталан харуулна.

Бурят-Монголой АССР-эй ажалшадай депутадуудай аймагуудай, городской, городуудтахи районно, сельскэ, сомонуудай ба поселково Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримэй 77 статьягай ёһоор манай республика дотор һунгалтанууд нэгэл үдэр болохо байна. Манай гүрэн дотор һунгагшадые голосованида бултынь хабаадуулхын тула һунгалтанууд заабол амаралтын үдэр үнгэргэгдэдэг. Мүнөө жэл февралиин 22-ой воскресеньедэ һунгалтанууд болохо байна. Харин, зарим капиталистическэ гүрэнүүдтэ хүдэлмэришэн ба тарияшадай һунгалтада хабаадаха аргые хаһаха хүсэлэнгөөр һунгалтануудые зорюута хүдэлмэриин үдэр үнгэргэдэг юм.

Һунгагшадай голосоо үгэлгэ февралиин 22-ой үдэрэй үглөөнэй 6 часһаа эхилээд, һүниин 12 час хүрэтэр үргэлжэлхэ байна. Һунгалтын үдэрэй һүниин 12 часта һунгуулиин участково комиссиин түрүүлэгшэ голос үгэлгэн дүүрээ гэжэ соносхохо байна. Тэрээнэй һүүлээр участково комисси болбол һунгуулиингаа хайрсагуудые нээжэ голосуудые тооложо эхилхэ ёһотой.

Голосовалхын тулада һунгагша бүхэн һунгуулиин гэртэ бэеэрээ ерэхэ ёһотой. Һунгуулиин гэртэ ерээд һунгагша болбол участково комиссиин секретарьта гү, али тус комиссиин зүгһөө энэ хэрэгтэ түлөөлэгдэһэн гэшүүндэ паспортаяа гү, али колхозно книжкэеэ, профсоюзна биледээ гү, али тэрэнэй нюурые үнэмшэлһэн ямар нэгэн ондоо үнэмшэлгые үзүүлжэ, һунгагшадай списогэй ёһоор шалгагдаад, һунгуулиин бюллетеньнүүдые абаа гэжэ список дотор тэмдэглүүлһэнэй һүүлээр һунгуулиин бюллетеньнүүдые абаха байна.

Бюллетеньнүүдые абаһанайнгаа һүүлээр һунгагша болбол бюллетеньнүүдые гүйсэдхэхэ тусгаар таһалга гү, али аминдаа кабина соо орожо, голосоо үгэхэ дуратай кандидадайнгаа фамилиие бюллетень бүхэндэ үлөөгөөд, бусадай фамилинуудые зураһанайнгаа һүүлээр һунгуулиин хайрсаг тээшэ ошожо, тэрээн уруу һунгуулиингаа бюллетеньнүүдые табиха ёһотой.

Һунгагшадай һунгуулиин бюллетеньнүүдые гүйсэдхэхэ үедэнь һунгагшадһаа бэшэ хэншье һунгалтын кабинанууд ба таһалганууд соо байха ёһогүй. Голосовалалгын нюусые хангахын тула һунгуулиин бюллетень гүйсэдхэхэ таһаг хадаа нэгэ һунгагшын нүгөөдынгөө юу хэжэ байһыень харахагүйн тула хабтагай модон гү, али бүдөөр хэһэн халхатай байха ёһотой.

Зарим буржуазна гүрэнүүдэй конституци дотор ажалшадые мэхэлхын ба тэдэнэй нюдэ далдалхын тулада нюуса голосованяар һунгалта үнгэргэдэг гэжэ соносхогдоһон байдаг юм. Тээд, энэнь һунгагшадые һүрдэн айлгаха, зариманайнь голос худалдан абаха гэхэ мэтын арга мэхээр ехэ хизаарлалтануудта ородог байна. Жэшээлхэдэ, Англида 12 университетскэ округуудта һунгуулиин бюллетеньнүүд һунгагшын гар табилгатай байха ёһотой. США-гэй Колорадо штадта һунгагшын бюллетень дээрэ тэрэнэй һунгуулиин списогтэ байһан порядково номертой тааралдаха тоо табигдадаг. Иимэ оршон байдал соо өөрынгөө һанал хүсэлые сүлөөтэйгөөр мэдүүлжэ, дуратай хүнөө засагай газарта һунгажа болохогүй байһаниинь мэдээжэ.

Манай һунгуулиин хуулиин ёһоор, үзэг бэшэг мэдэхэгүй гү, али ямар нэгэн физическэ дутагдалтай дээрэһээ һунгуулиин бюллетеньнүүдые өөрөө гүйсэдхэжэ шадахагүй һунгагша хадаа һунгуулиин бюллетениие гүйсэдхүүлхын тулада али нэгэ ондоо һунгагшые уриха эрхэтэй.

Һунгагшын өөрынгөө һунгаха эрхээ дүүрэнээр ба сүлөөтэйгөөр эдлэхын тула, тэрэнэй голосовалха үедэ хэнэйшье ямаршье аргаар нүлөө үзүүлхэгүйн тула һунгуулиин гэр соо агитаци хуулияар хоригдодог.

Һунгалтанууд тухай Дүримэй 20-дохи статьягай ёһоор, «голосовалха эрхэ баталһан үнэмшэлгэтэйгөөр» һунгалтын үдэр һунгуулиин гэртэ ерэһэн нюурнуудые һунгуулиин участково комисси болбол һунгуулиин участково комиссиин түрүүлэгшэ ба секретариин гарые табюулжа, һунгагшадай список соо оруулжа бэшээд, тэдэндэ һунгалтын бюллетень үгэхэ ёһотой.

Һунгалта тухай Дүримөөр хараалагдаһан голосовалха гурим болбол бүхы ажалшадай сүлөөтэйгөөр ба дүүрэн дура хүсэлөө бэелүүлхэ ябадал ба һунгалтануудта бүхы һунгагшадай хабаадаха ябадалые хангана.

С. Бадмаев.

ЛЕВ ЗАХАРОВИЧ МЕХЛИС

Л. З. Мехлисэй хуурсагай дэргэдэ

Коммунистическэ партиин ба Советскэ гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй гэшүүн Лев Захарович Мехлис наһа бараба.

Союзуудай Байшангай колонно зал. Наһа барагшын бэетэй хуурсаг үндэр табсан дээрэ, набшан дунда табигданхай. Толгойн үйдхарай хара хүбөөтэй ехэ туг нэигүүлэгдэнхэй. Табсан хажуугаар — олон тоото венок. Тэрээнэй нэгэн дээрэ нигэжэ бэшээтэй: «Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин ЦК-гэй гэшүүн нүхэр Лев Захарович Мехлисэ КПСС-эй ЦК-һаа ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведһээ». Зэргэ үшөө венокууд табяатай — СССР-эй Верховно Соведэй Президиумһээ, КПСС-эй МК ба МГК-һаа, ажалшадай депутадуудай Московско Городской Соведһээ, ВЛКСМ-эй ЦК-һаа, Советскэ Армиин Главна Политическэ Управлениһээ, хэдэн жэл турша соо Лев Захаровичын хүтэлбэрилжэ байһан СССР-эй Гүрэнэй Хиналтын Министерствын албан хаагшад ба коллективһээ.

Үдэрэй 2 час. Ажалшад колонно зал руу орожо эхилнэ. КПСС-эй ЦК-гэй, Правительствын гэшүүд, хүдөөлүүлэлгэ эмхидхэхэ Правительственна Комиссиин гэшүүд, Советскэ Армиин ба Флодой маршалнууд, генералнууд ба адмиралнууд, столицын советскэ, профсоюзна ба комсомольско хүдэлмэрилэгшэд, советскэ культурын ажал-ябуулагшад хүндэтэ караулда жагсана. Хүндэтэ караул 5 минута болоод лэ һэлгэнэ.

Зал соо гэшуудалтайгаар хүгжэмэй үйдхартай аялган дуулдана. Оркестрнүүд Чайковскиин, Бетховенэй, Шопенэй хүгжэмые дуугарна.

Ушар ёһо мэдэхэ болоһонһоо хойшо бүхы ажаябадалаа советскэ арадай аша туһада зориюулһан Коммунистическэ партиин үнэн хүбүүн Лев Захарович Мехлисые үдэшэхын тула үсэгэлдэр олон мянган москвагайхид Союзуудай Байшан руу ошобод. Министерствонуудэй ба бусад эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд, столицын заводуудай, фабрикэнуудай, барилгануудай хүдэлмэришэд, инженернүүд, албахаагшад, Советскэ Армиин сэрэгшэд, студентнүүд, һурагшад, советскэ хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэд хойно хойноһоо таһаршагүйгөөр һубарилдан наһа барагшын хуурсагай хажуугаар малгайгаа абан гаранад.

Москвада түлөөлэгдэһэн посольствонуудай ба миссинүүдэй түлөөлэгшэд үсэгэлдэр Коммунистическэ партиин ба Советскэ гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагшые үдэшэхээ ерэбэд. СССР-тэхи Хитадай Арадай Республикын Посольствоһоо, Болгарска Коммунистическэ партиин ЦК-һаа, СССР-тэхи Монголой Арадай Республикын Посольствоһоо, Польско нэгэдэмэл хүдэлмэришэнэй партиин ЦК-һаа, Венгерскэ ажалшадай партиин ЦК-һаа, Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Посольствоһоо Чехословацка республикын Коммунистическэ партиин ЦК-һаа, Вьетнамай ажалай партиин ЦК-һаа, Румынска арадай республикын Посольствоһоо, Албанска ажалай партиин ЦК-һаа, Германска Демократическа Республикын дипломатическа миссиһээ хуурсаг дээрэ веногууд табигдаба.

Ажалшадай делегацинууд хэдэн олоороо Союзуудай Байшангай колонно зал руу оронод. Московско металлургнууд ба машина бүтээгшэд, бүд нэхэгшэд ба түмэрзамайхид, автомобиль бүтээгшэд, советскэ интеллигенци хуурсагайнь дэргэдүүр гарана. ССР Союзай Сэрэгэй Министерствоһээ, ВЦСПС-һээ, РСФСР-эй Гүрэнэй Хиналтын Министерствоһээ, СССР-эй Далайн-Сэрэгэй Министерствын личнэ составһаа, РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумһээ, Зам харилсаанай Министерствоһээ. Хара металлургиин Министерствоһээ, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведһээ, Московско сэрэгэй округой Сэрэгэй Соведһээ ба бусадһаа веногууд табигдана.

Л. З. Мехлис болбол социалистическэ Эхэ орондоо эсэстээ хүрэтэр үнэн сэхэ, Ленин—Сталинай партиин үнэн хүбүүниинь байһан юм. Арадай ба ороной урда тэрээнэй хэһэн аша габьяаень Советскэ правительство үндэрөөр сэгнэһэн байгаа. Лев Захарович Ленинэй дүрбэн орденуудаар, Улаан Тугай хоёр орденуудаар, Улаан Одоной орденоор, Кутузовай нэгэдэхи зэргын орденоор, Суворовой нэгэдэхи зэргын орденоор ба олон медальнуудаар шагнагдаһан байгаа. Коммунистическэ партиин ба Советскэ гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагшадай нэгэн Л. З. Мехлис тухай һаруул һайнаар манай арад һанажа дурсажа ябахал.

Үдэшын 10 час. Союзуудай Байшанда хүниие ошуулхаяа болино. Наһа барагшын түрэлхид ба дүтынхид, хүдөөлүүлгэ эмхидхэхэ Правительственна Комиссиин гэшүүд, Министрнүүд, столицын партийна ба советскэ организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд Л. З. Мехлисэй хуурсагай дэргэдэ үлэнэ. Үдэшэлгын һүүлшын минутанууд...

Һүниндөө Л. З. Мехлисэй бэе кремацида үттэжэ галдагдаа.

(ТАСС).

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай түрүүшын үдэрһөө эхилэн Лев Захарович Мехлис партиин шиидхэбэреэр Советскэ армида ошоно. Дайнай бүхы жэлнүүдтэ арминууд ба фронтнуудай Сэрэгэй Соведүүдэй гэшүүнээр фронт дээрэ ябажа, хари газарай булимтарагшадһаа Эхэ ороноо хамгаалхадаа эрэлхэг зоригоо харуулһан байна.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай дүүрэмсээрнь Лев Захарович Мехлис СССР-эй Гүрэнэй Хиналтын Министерствые толгойлжо, хүлһөөнь буулгажа хэбтэриин болгоһон хүшэр хүндэ үбшэн тэрээнэй бурьялма ехэ ажал-ябуулгые таһалдуулаагүй дорнь, гүрэнэй айхабтар ехэ хүдэлмэри энэ тушаалдаа байхадаа хэдэг юм һэн.

Хаанашье хүдэлмэрилхэдөө— армида, гүрэнэй органуудта, партийна аппарадта, хэблэлдэшье хүдэлмэрилхэдөө нүхэр Мехлис барагдашагүй эршэ зоригтойгоор ба революционно эдэбхи хэшээлтэйгээр тэрээндэ даалгагдаһан хэрэгые дүүргэдэг байгаа. Тэрэ хадаа өөрынгөө ажаябадалда Коммунистическэ партиин ба советскэ арадай интересүүдһээ ондоо ямар нэгэн интерес мэдэдэггүй юм һэн.

Тэрээнэй өөртөө ба бусадта эрилтэ ехэтэй, сэхэ ба үнэншэ, Ленин—Сталинай партиин хараа шугамай түлөө тэмсэхэдээ хэлбэришэгүй байһан туладань парти ба арад тэрээндэ ехэ дуратай байһан юм.

Парти ба советскэ арадай үмэнэ ехэ аша габьяатай байһанайнь түлөө, советскэ гүрэнэй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдые байгуулхада ба командованиин дайшалхы даалгабаринуудые дүүргэхэдэ, социалистическэ хиналтые бэхижүүлхэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаһанайнь түлөө правительство болбол Лев Захарович Мехлисые дээдэ шагналнуудаар— Советскэ Союзай орденууд ба медальнуудаар нэгэнтэбэшэ шагнаһан байгаа.

Ажалшадай хэрэгэй түлөө шэн зоригто тэмсэлшэ нүхэр Лев Захарович Мехлис тухай дурасхаал хэтэ мүнхэдөө сээжэ зүрхэндэ үлэжэ, тэрээнэй һаруул һайхан ажаябадалынь Ленин—Сталинай партиин агууехэ хэрэгэй түлөө, манай арадай зол жаргалай түлөө, манай социалистическэ Эхэ ороной хүсэ шадал ба алдар солые бэхижүүлхын түлөө тэмсэхэдэ үльгэр жэшээ болохо байнал.

* * *

Москвагай ажалшадай үмэнэһөө КПСС МГК-гэй секретарь нүхэр И. В. Капитонов үгэ хэлэбэ.

Шэлэй заводой машинно-ванна цехын шулуушан Анатолий Иванович Сальников нёдондо жэлэйнгээ нормые 180 процент дүүргээд, мүнөө халаан соогоо хоёр нормо дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр А. Н. Сальников ажаллажа байна.

А. Мантаевай фото.

Нүхэр И. В. Капитоновой үгэ

Нүхэдүүд!

Коммунистическэ партиин ба Советскэ гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй гэшүүн Лев Захарович Мехлисые Москва городой ажалшад мүнөөдэр гүнзэгы уйдхар гашуудалтайгаар хүдөөлүүлэн, һүүлшынь замда үдэшэжэ байна.

Ушар ёһо мэдэхэ болоһонһоо хойшо нүхэр Мехлис өөрынгөө бүхы ажаябадалые советскэ арадай агууехэ хэрэгтэ, коммунизм байгуулха хэрэгтэ зориюулһан байгаа.

1918 оной мартда нүхэр Мехлис коммунистическэ партиин зэргэнүүдтэ орожо, тэрэ сагһаа хойшо наһанайнгаа һүүлшын үдэр хүрэтэр манай Эхэ ороной хүсэ шадалые дам саашадань һалбаруулан мандуулхын ба бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдэ хамаг хүсэ ба эмхидхэлэйнгээ шадабариие үгэдэг байба.

Партиин даалтажа эльгээһэн элдэб олон участогууд дээрэ байхадаа Лев Захарович болбол коммунист хүнэй эдэбхи хэшээлтэйгээр тэрээндэ даалгагдаһан хэрэгые дүүргэдэг байба.

Гражданска дайнай жэлнүүдтэ тэрэ хадаа сэрэгэй комиссараар ябажа, Улаан Армиин частьнуудта сэрэгэй эдэбхитэй хүдэлмэри ябуулдаг байба.

Амгалан байгуулалтын жэлнүүдтэ нүхэр Мехлис Улаан Армиин Главна Политическэ Управлениие толгойлжо, советскэ сэрэгшэдые политическээр хүмүүжүүлхэ хэрэг хүтэлдэг байгаа.

Немецко-фашистска булимтарагшадта эсэргүү Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай эхилэмсээрнь парти болбол тэрээниие Советскэ Армида хүдэлмэрилхөөр дахин эльгээбэ.

Тэрэ хадаа дайнай бүхы жэлнүүдтэ арминууд ба фронтнуудай Сэрэгэй Соведүүдэй гэшүүн байлсажа, фронт дээрэ ябаа. Советскэ правительство тэрээндэ генерал-полковник гэһэн сэрэгэй нэрэзэргэ олгожо, дайшалхы габьяануудынь түлөө Советскэ Союзай орденууд ба медальнуудаар шагнаһан байна.

Советскэ социалистическэ гүрэниие эдэбхитэйгээр байгуулагшадай нэгэниинь тэжэ советскэ хүнүүд нүхэр Мехлисые мэдэдэг юм.

Советскэ засагай түрүүшын жэлнүүдтэ Хүдэлмэришэн-Таряашанай Инспекциин Арадай Комиссариадта хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ ябаа, дайнай урда тээ СССР-эй Гүрэнэй Хиналтын Арадай Комиссариадые толгойлоо, тиигээд дайнай илалта түгэлдэрөөр дүүрэһэнэй һүүлээр СССР-эй Гүрэнэй Хиналтын Министрын тушаалда дахин томилогдоно. Нүхэр Мехлис гүрэнэй журамые бэхижүүлхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэхэ зуураа, эрилтэ ехээр хэдэг ба политическэ һэрэмжэтэй байхаар, даалгагдаһан хэрэгэйнгээ түлөө харюусалгатай байхаар, һанаа амар, оһол назагай ба алмай һулэр ябадалтай эбсэшэгүй байхаар советскэ гүрэнэй аппарадай хүдэлмэрилэгшэдые хүмүүжүүлдэг байгаа.

Нүхэр Мехлис болбол Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин элитэ ехэ ажал-ябуулагшань гэжэ коммунистнууд ба бүхы советскэ хүнүүдтэ мэдээтэй болоһон байна.

Тэрэ хадаа удаан саг соо партиин Центральна Комитедэй органдо хүдэлмэрилжэ, партиин Центральна Комитедэй гэшүүниинь байжа, «Правда» газетые редактирэвалһан байна. Нүхэр Мехлис партиин зэргэнүүдэй арюун сэбэр ба нигта нэгэдэлтэй байхын түлөө, тэрээнэй генеральна хараа шугамые бэелүүлхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэдэг байгаа.

Москвагай ажалшад Московско партийна организациин эдэбхитэй хабаадагшань гэжэ Лев Захаровичые һайса мэдэдэг. Тэрэ хадаа партиин Московско комитедэй гэшүүнээр ба ажалшадай депутадуудай Московско городской ба областной Соведүүдэй депутадаар нэгэнтэбэшэ һунгагдаһан юм.

Хүшэр хүндэ үбшэн нүхэр Мехлисые хүлһөөнь буултан хэбтэриин болгожо, ороной нийтэ-политическэ ажабайдалда урдынхи шэнги эршэ зоригтойгоор хабаадалсаха арга һүүлэй жэлнүүдтэ тэрээндэ үгөөгүй. Гэбэшье, Лев Захарович парти ба арадтайгаа өөрынгөө барисаае нэгэшье үдэр соо таһалдуулаагүй юм. Партиин XIX съезд дээрэ нүхэр Мехлис манай партиин Центральна Комитедэй гэшүүнээр дахин һунгагдаһан байгаа.

Лев Захарович Мехлис хадаа Ленин—Сталинай агууехэ хэрэгтэ бүхы ажаябадалаа зориюулһан, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин үнэн сэхэ хүбүүниинь, советскэ Эхэ оронойнгоо дүлэтэ патриот байһан юм.

Тэрээниие манай зэргэнүүдһээ үхэл абажа ошоо. Бүхы советскэ хүнүүдтэл адли столицын ажалшад болбол Ленин—Сталинай партиин үнэн сэхэ ба шударгы хүбүүн, манай социалистическэ Эхэ ороной дүлэтэ патриот—Лев Захарович Мехлис тухай һаруул һайхан һанал дурасхаалые хэтэ мүнхэдөө сээжэ зүрхэндөө хадажа ябахал.

* * *

Шаналал гашуудалай митинг дүүрэбэ. Л. З. Мехлисэй хүүрэй шатаагдаһатай бумба Кремлёвско ханан тээшэ абаашагдажа, ханын хонхорхой руу хэгдээд мраморна доскагаар бүглэгдэнэ. Тэрэ доска дээрэ алтан үзэгүүдээр нигэжэ бэшэгдэнхэй.

Лев Захарович
МЕХЛИС
18 13/I 89 — 19 13/II 53

Үхэр буунуудаар гурба дахин буудана. Шаналал гашуудалай маршын аялган Советскэ Союзай Гүрэнэй Гимнын һүр жабхаланта аялгаар һэлгэгдэнэ. Мавзолейн урдуур сэрэгүүд гарана.

(ТАСС).

Л. З. Мехлисые хүдөөлүүлгэ

Коммунистическэ партиин ба Советскэ гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй гэшүүн Лев Захарович Мехлисые Москвагай ажалшад февралиин 15-да хүдөөлүүлэн һүүлшынь замда үдэшэбэ.

Үдэрэй 12 часһаа эхилэн Союзуудай Байшангай колонно зал руу ажалшад орожо эхилбэ. Үндэр табсан дээрэ, сэсэг набшан дунда наһа барагшын хүүрэй шатаадаһатай бумба табигданхай. Урдань — Л. З. Мехлисэй ехэ портрет, атлас дэрэшкануудаа дээрэ —Ленинэй дүрбэн орден, Улаан Тугай хоёр орден, Суворовой нэгэдэхи зэргын орден, Кутузовай нэгэдэхи зэргын орден, Улаан Одоной орден ба медальнууд. Эдээнүүдээр Лев Захарович Советскэ Эхэ оронойнгоо урда габьяатай байһанайнтаа түлөө шагнагдаһан байгаа.

Ушар ёһо мэдэдэг болоһонһоо хойшо бүхы ажаябадалаа советскэ арадай хэрэгэй түлөө үгэһэн Коммунистическэ партиин үнэн хүбүүн Лев Захарович Мехлисые үдэшэхээ москвагайхид олон мянгаараа ерэбэд.

Хүгжэмэй уйдхар гашуудалтай аялга таһалдангүй дуулдана. 5 минута болоод лэ хүндэтэ караул һэлгэнэ. КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүд, Правительствын ба хүдөөлүүлгэ эмхидхэхэ Правительственна Комиссиин гэшүүд, маршалнууд, генералнууд ба адмиралнууд, Советскэ Союзай Геройнууд ба Социалистическэ Ажалай Геройнууд, Сталинска шангай лауреадууд, партийна, советскэ, профсоюзна ба комсомольско хүдэлмэрилэгшэд уйдхар гашуудалай вахтада жагсана.

Лев Захарович Мехлисэй хүүрэй шатаадаһатай бумбын хажуугаар столицын предприятинуудай, эмхи зургаануд ба нийтын организацинуудай делегацинууд аалиханаар үнгэржэ гаранад. Тэдэнэр шэнэ венокуудые үшөө оруулнад. Лев Захарович Мехлис хэдэн жэлэй турша соо «Правда» газетын редакцида ажаллажэ, Ленин—Сталинай партиин хэрэгэй түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэһэн юм, тиин «Правда» газетын редколлеги ба сотрудникуудай коллективһээ ехэ венок табигдана. Мүн Л. З. Мехлисэй толгойлжо байһан, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй харгалдахи Гүрэнэй штатна комиссиһаа, ажалшадай депутадуудай Московско областной Соведэй гүйсэдкомһоо, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Сэрэгэй-политическэ академиһаа ба бусадһаа веногууд зал соо табигдана.

Коммунизм байгуулалтын хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа үгэһэн Л. З. Мехлисэй хүүрэй шатаадаһатай бумбын урдуур хүдэлмэришэд ба албахаагшад, советскэ интеллигенци, һурагшад, Советскэ Армиин сэрэгшэд 3 часай турша соо ябажа гарана.

Үдэшэлгын һүүлшын минутанууд ерэбэ. Нүхэд Н. А. Булганин, Л. М. Каганович, Н. С. Хрущев, М. З. Сабуров, М. Г. Первухин, Н. М. Шверник, М. А. Суслов, М. Ф. Шкирятов, Н. А. Михайлов, В. А. Малышев, А. Б. Аристов, В. В. Кузнецов, Н. М. Пегов, И. Ф. Тевосян, А. М. Василевский, С. М. Буденный, Н. Г. Кузнецов, А. Ф. Горкин ба бусад хүндэтэ караулда жагсанад.

Л. З. Мехлисэй хүүрэй шатаадаһатай бумба табсан дээрэһээ буулгагдажа, залһаа гаргагдана. Наһа барагшын түрэлхид ба дүтынхид, КПСС-эй ЦК-гэй ба Советскэ правительствын гэшүүд, Советскэ Армиин ба Флодой генералнууд ба адмиралнууд, партийна ба советскэ хүдэлмэрилэгшэд гашуудалтайгаар, абяа шэмээгүйгөөр алхалалдана...

Охотно ряд ба Манежнэ талмайе зубшан—сэрэгэй хүндэтэ эскорт. Уйдхар гашуудалай маршын аялган доро хүдөөлүүлгын процесси Улаан Талмай тээшэ шэглэн ошоно. Эндэ сэрэгэй частьнууд жагсанхай. Коммунистическэ партиин үнэн хүбүүн, генерал-полковник Л. З. Мехлисые һүүлшынхеэ хүндэлэн үдэшэхээ Москвагайхид олоороо ерэбэд.

Л. З. Мехлисэй хүүрэй шатаадаһатай бумба Ленинэй мавзолейн урда табигдана. КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүд ба СССР-эй Правительствын гэшүүд мавзолейн трибуна дээрэ гарана.

Шаналал гашуудалай митинг эхилнэ. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведһээ нүхэр А. Ф. Горкиндо үгэ үгтэнэ.

Нүхэр А. Ф. Горкиной үгэ

Нүхэдүүд!

Мүнөөдэр советскэ арад болбол Коммунистическэ партиин ба Советскэ гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй гэшүүн Лев Захарович Мехлисые хүдөөлүүлэн үдэшэжэ байна.

Лев Захарович Мехлисэй ажабадал хадаа арадтаа хэлбэришэгүй сэхээр алба хэлгын, социалистическэ Эхэ орондоо бээ үгэнги байлгын үльгэр жэшээ мүн. Тэрэ хадаа Ленин — Сталинай партиин агууехэ идейнүүдые бодото хэрэг дээрэ бэелүүлхын түлөө, коммунизмын илан мандахын түлөө хэлбэришэгүй тэмсэлшэ байһан юм.

Нүхэр Мехлис өөрынгөө ажал-ябуулгые эдир залуу наһанһаа эхилһэн байгаа. Дэлхэйн нэгэдэхи дайнай үедэ армида алба хэжэ ябаһан юм.

Октябрьска революциин болоһон дары, 1918 оной мартда нүхэр Мехлис коммунистическэ партиин зэргэнүүдтэ орожо, тэрээнһээ хойшо Советскэ Армида, гүрэнэй органуудта, партийна аппарадта парти ба правительствын даалгабаряар эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллаа.

Гражданска дайнай жэлнүүдтэ нүхэр Мехлис бригадын, дивизиин ба Украинадахи баруун эрьеын бүлэг сэрэгүүдэй сэрэгэй комиссараар байхадаа, Улаан Армиие бэхижүүлхэдэ, сагаангвардеецүүдэй ба интервентнүүдэй сэрэгүүдтэй тэмсэхэдэ, Улаан Армиин дайшалхы амжалтануудые хангахада эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Гражданска дайнай дүүрэһэнэй һүүлээр Лев Захарович Мехлис Хүдэлмэришэн Таряашанай Инспекциин Арадай Комиссариадта, һүүлээрнь Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй аппарадта хүтэлбэрилхы хүдэлмэри ябуулна.

1930 ондо партиин Центральна Комитет «Правда» газетын редакцида хүдэлмэрилхые нүхэр Мехлисые эльгээнэ. Тэрэ хадаа партиин Центральна Комитедэй органдо харюусалгатай хүдэлмэри дүүргэхэ зуураа, парти ба советскэ арадай дайсадтай эбсэшэгүй тэмсэл ябуулжа, манай партиин генеральна хараа шугамые хамгаална.

1934 ондо партиин XVII съезд дээрэ нүхэр Мехлис партиин Центральна Комитедэй гэшүүндэ кандидадаар, тиигээд XVIII ба XIX съезднүүд дээрэ—Центральна Комитедэй гэшүүнээр һунгагдана.

1937 онһоо 1940 он хүрэтэр Лев Захарович Мехлис Улаан Армиин Главна Политическэ Управлениие толгойлжо, армиин личнэ составые политическэ ба дайшалхы талаарнь хүмүүжүүлхын тула ехэ хүдэлмэри ябуулна. Нүхэр Мехлис болбол Хасан нуурай ба Халхин-Голой дэргэдэ японско булимтарагшадые бута сохиходо хабаадалсана.

1940 оной сентябрьда Лев Захарович Мехлис СССР-эй Гүрэнэй Хиналтын Арадай Комиссараар томилогдоно. Энэ тушаалда байхадаа социалистическэ хиналтые бэелүүлхэ ба советскэ аппарадые һайжаруулха талаар үргэн ехэ ажал-ябуулга дэлгэрүүлнэ, гүрэнэй журамые ба советскэ хуулиие бэхижүүлхын түлөө эршэ зоригтой тэмсэл хэнэ.

Редакцида ерэһэн бэшэгүүд

Автобусай ябалгые гуримтай болгохо

Улан-Удэ городһоо мяханай комбинат хүрэтэр ошодог автобусай ябаха график сахигданагүй. Заримдаа 2—3 автобус хойно хойноһоо нэгэ тээшээ—город гү, али мяханай комбинат тээшэ ябашадаг. Тиимэһээ пассажирнууд автобусай ерэхые үни удаан хүлеэнэ. Мүн автобусай зогсодог газарнууд муу түхеэрэлгэтэй, заримань гэрэлгүй юм.

Автобусай зарим кондукторнууд пассажирнуудта шэрүүнээр хандана. Гадна, автобуста һууһанайнь түлөө пассажирнуудһаа үлүү мүнгэ абаха ушар үзэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, һаяхан Үдын хүүргын хажууда № БЕ 01—80 гэжэ автобусай зогсоходо, оройдоо 7 хүн автобус хүлеэжэ байгаа. Теэд, эдэ хүнүүдэй бултынь һуухые хүлеэнгүй, кондуктор Петрякова машинын ябаха сигнал үгэһэн юм. Тиимэһээ, нэгэ хүн һуужа үрдингүй үлэшоо. «Юундэ хүнэй һуухые хүлеэнгүй автобусаа ябуулнабта, хүн үсөөн байна ха юм» гэжэ пассажирнуудай асуухада, нүхэр Петрякова «Түргэнөөр һууханъ яагаа юм, намда бү заагты» гэжэ ехэ шэрүүнээр харюусаһан байна. Гадна, кондуктор Петрякова Үдын хүүргэһээ город хүрэтэр 40 мүнгэ абадаг, теэд 20 мүнгэнэй билет үгэдэг юм. Иимэ ушарнууд нэгэнтэбэшэ үзэгдэнэ.

Автотранспортна конторын начальник нүхэр Серкин автобусай ябалгые гуримшуулха гэнэгүй.

Е. Тогтохоева.

Харгы юундэ заһабарилагданагүйб

Закаменай аймагай центр Цакир тосхонһоо аймагай эгээн холын Утаата-Далахайн сомон хүрэтэр харгыгаар ябахада 4—5 газарта хүүргэ бии юм. Теэд тэдэнэй олониинь үниинэй эбдэршэнхэй байна.

Эдэ хүүргэнүүдые, харгы замаа хэдэн жэл соо заһабаринагүй. Харгын муу, хүүргэнүүдэй эбдэршэһэн дээрэһээ колхознигуудай, аймагай эмхи зургаануудай автомашинанууд зунай үедэ шабарта, үбэлдөө хүртэ хэдэн үдэрөөр һуудаг байха юм.

Тиибэ яабашье, мүнөө харгы дээрэ гартаа хүрзэ бариһан гү, али шорой шулуу шэрэжэ ябаһан нэгэшье хүнэй харагдахагүйнь гайхалтай. Тиихэдэ, аймгүйсэдкомой харгын таһагые даагша нүхэр Хамаганов һанаа амар һууна.

Р. Зундуев.

«БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНЭЙ» БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Саһан орохол даа, хүлеэе..."

Иимэ гаршагтай статья манай газетын январиин 11-нэй номерто толилогдоһон байгаа. Түнхэнэй аймагай партиин ЦК-гэй нэрэмжэтэ колхоздо агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд үнгэргэгдэнэгүй гэжэ энэ статья соо хэлэгдэһэн юм.

Манай редакцида Түнхэнэй аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Удаевай мэдээсэһэнэй ёһоор, статья соо заагдаһан баримтанууд булта зүб байна. Тус статья аймгүйсэдкомой заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Заагдаһан дутагдалнуудые усадхаха, үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэхэ түсэб дүүргэхэ, хабарай тарилгада һайнаар бэлэдхэхэ, энэ хэрэгтэ бүхы хүсөө элсүүлхэ талаар хэмжээ абаха ба «Бурят-Монголой үнэн» газетын статья колхознигуудай хамтын суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэхэ гэжэ аймгүйсэдкомой заседани партиин ЦК-гэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Пантеевые уялгалһан байна.

Пекиндэхи советскэ посольстводо уулзалга болобо

ПЕКИН, февралиин 14. (ТАСС). Советскэ Союзай ба Хитадай Арадай Республикын хоорондо хани барисаан, союз ба харилсан туһалалсалга тухай Договорой баталагдаһаар 3 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Пекиндэхи СССР-эй посольстводо мүнөөдэр уулзалга болоо.

Арадай Центральна правительственна соведэй түрүүлэгшын орлогшонор Чжу Дэ, Гао Ган, Ли Цзи-шень, Арадай Центральна правительственна соведэй генеральна секретарь Линь Бо-Цзюй, гүрэнэй захиргаанай соведэй премьер ба гадаадын хэрэгүүдэй министр Чжоу Энь-лай, премьерэй орлогшонор Дун Би-у, Го Мо-жо, Хуань Янь-пэй, Арадай Центральна правительствын бусад гэшүүд, демократическа партинуудай ба ниитын организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд. наукын ба культурын ажал-ябуулагшад, дипломатическа корпусой гэшүүд уулзалга дээрэ байлсаба. Бүхы дээрээ 500 гаран хүн байлсаба.

Советскэ Союзһаа Хитадай Арадай Республикада байгаа посол А. С. Панюшкин ба Хитадай Арадай Республикын Арадай Центральна правительственна соведэй түрүүлэгшын орлогшо Чжу Дэ үгэ хэлэбэ.

Уулзалга халуун хани барисаанай оршон байдалда үнгэрөө.

Пекиндэ баярай заседани болобо

ПЕКИН, февралиин 14. (ТАСС). Хитадай ба Советскэ Союзай хоорондо хани барисаан, союз ба харилсан туһалалсалга тухай Договорой баталагдаһаар гурбан жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай заседани үсэгэлдэр Пекиндэ болоо. Арадай Центральна правительствын, Хитадай коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй гэшүүд, демократическа ба олониитын организацинуудай түлөөлэгшэд, литературын ба искусствын ажал-ябуулагшад, ажалай геройнууд, Арадай-сүлөөлэлгын армиин геройнууд, Советскэ Союзай ба арадай демократиин оронуудай дипломатическа түлөөлэгшэд, советскэ мэргэжэлтэд—бүхы дээрээ 1300 гаран хүн зал соо байлсаба. В. И. Ленинэй, И. В. Сталинай, Мао Цзэ-дунай ба Сунь Ят-сенэй портредүүд, Советскэ Союзай ба Хитадай Арадай Республикын гүрэнэй тугууд сценэ дээрэ харагдана.

Хитад-советскэ хани барисаанай обществын түрүүлэгшын орлогшо Го Мо-жо баярай заседани нээбэ.

Хитад-советскэ хани барисаанай обществын хүндэтэ түрүүлэгшэ Лю Шао-ци Хитадай ба Советскэ Союзай хоорондо хани барисаан, союз ба харилсан туһалалсалга тухай Договорой баталагдаһаар гурбан жэлэй ой тухай ехэ элидхэл хэбэ.

Элидхэлэйнгээ түгэсхэлдэ, заседанида хабаадаһан бүхы хүнүүдэй нэрьемэ альгаташалган доро Лю Шао-ци хитад арадай вождь Мао Цзэ-дунай, хитад арадай эрхим хани, бүхы дэлхэйн ажалшадай агуу ехэ вождь ба багша нүхэр Сталинай хүндэлэлдэ юрөөл табиба.

СССР-һээ Хитадай Арадай Республикада байгаа посол А. С. Панюшкин үгэ хэлээ.

Гүрэнэй захиргаанай соведэй гэшүүн Бо И-бо Хитадай экономическа байгуулалтада СССР-эй үзүүлдэг туһаламжа тухай элидхэл хэбэ.

Баярай заседанида хабаадагшад СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр И. В. Сталинда эльгээхэ амаршалгын телеграммые баталан абаа.

Түгэсхэлдөө Хитадай артистнууд ехэ концерт харуулба.

1952 ондо арадай ажахын түсэбые дүүргэлгэ тухай Германска Демократическа Республикын центральна статистическэ управлениин мэдээсэл

БЕРЛИН, февралиин 14. (ТАСС). 1952 ондо арадай ажахын түсэбые дүүргэлгэ тухай Германска Демократическа Республикын гүрэнэй түсэблэлгын комиссиин дэргэдэхи центральна статистическэ управлениин мэдээсэлые АДН агентство дамжуулаа.

Мэдээсэл соо хэлэгдэһэн тоо баримтанууд социализмын үндэһэ һууринуудые байгуулхын түлөө тэмсэлдэ Германска Демократическа Республикын ажалшадай туйлаһан угаа ехэ амжалтануудые гэршэлнэ.

1952 ондо промышленна продукци үйлэдбэрилэн гаргалгын түсэб 103 процент дүүргэгдээ. Электроэнерги, хүрин нүүрһэнэй брикет, сернэ колчедан, булад, электробулад, буладай прокат, үрэмдэлгын фрезернэ станогуудые, булад түхеэрэлгэ, хүнгэн промышленностьда хэрэгтэй түхеэрэлгэ, трансформаторнууд, мебель, бүд, трикотаж, арһан гутал, ургамалай тоһо ба бусад зүйлнүүдые үйлэдбэрилхэ түсэб нилээд ехээр үлүүлэн дүүргэгдээ.

1952 ондо республикын хүдөө ажахыда шэнэ амжалтанууд туйлагдаа. Үнгэрһэн жэлэй декабриин эсэс хүрэтэр Германска Демократическа Республикада хүдөө ажахын үйлэдбэриин 1815 кооперативууд тоологдоһон байна. 1952 ондо 50 шэнэ МТС-үүд байгуулагдаа.

1952 ондо арадай ажахыда оруулагдаһан гүрэнэй капиталай хэмжээн 1951 онтой сасуулхада 133 процентээр ургаба.

Үнгэрһэн жэл хадаа Германска Демократическа Республикын хүн зоной материальна байдалай саашадаа һайжарһан, культурна хүгжэлтын ургаһан жэл байгаа.

Американска банкирнууд баяжана

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 12. (ТАСС). США-да буу зэбсэгүүдые яаралтайгаар бэлэдхэлгэ американска банкнуудта угаа ехэ олзо асарна.

«Джорнэл оф коммерс» газетэдэ һая толилогдоһон, багадхагдаһан, нарин тодорхойлогдоогүй мэдээнүүдэй ёһоор, 1952 ондо США-гэй ехэ 8 банк 345 миллион доллар шахуу олзо абаһан байна.

Американска хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, «Нейшнл Сити бэнк оф Нью-Йорк» гэжэ банк ехэ ашаг олзо олоно. Һаяхан американска газетэнүүд тэрэниие «Макартурай банк» гэжэ нэрлэһэн байна. Дальна Востогто США-гэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй командалагшаар Макартурай байхада, энэ банк Корейдэхи американска интервенциие финансировалһан юм. 1951 ондо банкын олоһон олзонь 99.925 мянган доллар байһанаа, 1952 ондо 113.409 мянган доллар болобо.

США-гэй эгээн томо банкнуудай нэгэн—«Бэнк оф Америка нейшнл траст эид сейвингс Ассошиэйшн» банкын олзо жэлһээ жэлдэ ургана. Тэрэ хадаа США-гэй баруун штадуудтахи сэрэгэй промышленностиие, тусгаарлабал, Калифорни штадтахи авиационно промышленностиие мүнгөөр хангана. 1952 ондо тэрэнэй олзонь 103.316 мянган доллар болоо, энэ банкын ниитэ активууд 8 миллиард долларһоо үлүүлбэ.

Морганай хиналта доро байдаг банкнууд США-да буу зэбсэгүүдые яаралтайгаар түхеэрхэдэ, хилын саана американска сэрэгэй аашануудай хэтдэхэдэ ехээр баяжана. «Джорнэл оф коммерс» газетын мэдээнүүдэй ёһоор, «Ферст нэйшнл бэнк оф Нью-Йорк» банкын олзо 1951 ондо 13.939 мянган доллар хүрэтэр ургаба.

Американска хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, «Генри Шредер бэнкинг компани», «Шредер траст компани» гэжэ банкнуудай ба Баруун Германиие милитаризацилгатай холбоотой операцинууд дээрэ баяжадаг бусад банкнуудай активууд түргөөр ургажа байна.

Англида хүдэлмэригүйшүүл олошорно

ЛОНДОН, февралиин 11. (ТАСС). Англиин ажалай министерствын толилһон мэдээнүүдэй ёһоор, Англида огто хүдэлмэригүй хүнүүдэй тоо үнгэрһэн жэлдэ 101 мянган хүнөөр олошорбо.

Тэдэ мэдээнүүдэй ёһоор, гражданска хүдэлмэри дүүргэдэг хүнүүдэй тоо промышленностьда ба худалдаа наймаанда 1952 ондо 142 мянган хүнөөр үсөөрөө, тиихэдэ зэбсэгтэ хүсэнүүдэй личнэ составай тоо 20 мянган хүнөөр олошороо.

ЛОНДОН. февралиин 10. (ТАСС). Компартиин Шотландска организациин секретарь Уильям Локлен шотландска округуудһаа парламентын гэшүүдэй сугларжа, хүдэлмэригүйдэлгын проблемэ зүбшэн хэлсэхые дурадхаба. Ушарынь хүдэлмэригүйдэлгэ улам хүндэ боложо байна.

Зүүн ба баруун зүгэй хоорондо худалдаа наймаае хизаарлалга Шотландида ехээр нүлөөлнэ гэжэ Локлен мэдүүлбэ. Шотландска промышленность гол түлэб рыногһээ дулдыдана. Тиин рыногүүдые хэроолго хүдэлмэригүйдэлгын саашанхи ургалтада ехэ аюул тохёолдуулна.

КОРЕЙДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, январиин 14. (ТАСС). Үнгэрһэн үдэр Арадай армиин соединенинүүд ба Хитадай арадай һайндуратанай частьнууд бүхы фронтнууд дээрэ американо-английска интервентнүүдтэ ба лисынмановска сэрэгүүдтэ эсэргүү артиллерийскэ байлдаануудые хэжэ үргэлжэлөө гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Үсэгэлдэр һүни «В—29» гэжэ американска бомбардировщитууд сэрэгэй ямаршье объектнүүдгүй Пхеньян шадарай амгалан хүн зоной һуудаг районуудые зэрлигээр бомбодобо.

Мүнөөдэр Арадай армиин зенитнэ частьнууд ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай 5 самолёт унагаагаа.

ПХЕНЬЯН, февралиин 15. (ТАСС). Үнгэрһэн үдэрэй турша дотор фронтнууд дээрэ онсо хубилалтанууд болоогүй гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Арадай армиин зенитнэ частьнууд ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай 6 самолёт унагаагаа.

Конькигаар түргэнөөр ябаха талаар дэлхэйн түрүү һуури эзэлхын түлөө

ХЕЛЬСИНКИ, февралиин 14. (ТАСС). 5.000 метр зайтай газарта урилдаан мүнөөдэр эндэ болобо.

Мүрысөөнэй түрүүшын үдэрэй һүүлээр, Гончаренко 94,700 очко абажа, эрхим дүн туйлаа. Тэрэ хадаа стадионой шэнэ рекорд тогтоогоо. Урилдаанай дүүрэһэнэй һүүлээр, харагшад тэрэниие халуунаар амаршалба.

Үглөөдэр мүрысөөн үргэлжэлхэ.

Японско парламентын депутадууд 1953 оной бюджедэй правительственна проектые эрид шангаар шүүмжэлнэ

ШАНХАЙ, февралиин 14. (ТАСС). Токийска радиогой мэдээсэһэнэй ёһоор, японско парламентын доодо палатын бюджетнэ комисси 1953 оной бюджедэй проектые зүбшэн хэлсэжэ эхилээ. Япониин профсоюзуудай генеральна соведэй түлөөлэгшэ комиссиин заседани дээрэ үгэ хэлэжэ, правительствын политикые эрид шангаар шүүмжэлбэ. Либеральна партиин кабинедэй политика арадай интересүүдтэ харюусанагүй гэжэ тэрэ мэдүүлээ. Ажалшадта тохогдохо налогууд бага болгогдохогүй юм гэжэ бюджедэй проектһээ харагдана.

Япониин дунда ба жэжэ предприятинуудай эзэдэй федерациин түлөөлэгшэ Иосио Ямамото иигэжэ мэдүүлбэ: 1953 оной бюджедэй проект хадаа ехэ предприятинуудта оруулха капиталые нилээд ехэ болгохо гэжэ хараална, тиихэдэ дунда ба жэжэ предприятинуудай хубида тон бага мүнгэ зорюулагдана.

Американска булимтарагшад Япониин дотоодын хэрэгүүдтэ бүдүүлигээр хамаархан оролсоно

ШАНХАЙ, февралиин 12. (ТАСС). Япониһоо абтаһан мэдээсэлнүүд хадаа американска булимтарагшад японско аралнууд дээрэ шпионско ба тагнуулай ажал-ябуулга эдэбхитэйгээр дэлгэрүүлнэ гэжэ гэршэлнэ. Японско парламентын сесси дээрэ зарим хүнүүдэй хэлэһэн үгэнүүд Японидо американецуудай хэһэн нюуса ажал-ябуулгые улам элирүүлнэ.

Һаяхан премьер-министр Иосидада асуудалтайгаар хандаһан депутат Хисао Исино «Японидохи американска сэрэгэй засагаархидай хуули буса, һэшхэлгүй аашануудай улам олошоржо» байһан тушаа тайлбарилта үгэхыень правительствоһаа эрибэ. Токиодо Мэрфиин толгойлдог американска посольство орон дотор американецуудай хэдэг пропагандистска ба тагнуулай ажал-ябуулгын центр болоно гэжэ Исино мэдүүлбэ. «Мэрфиин операци» гэжэ мүнөө мэдээжэ болоһон энэ ажал-ябуулга японско арадай национальна нэрэ хүндые доромжолно, Япониин доторой политическэ ажабайдалда бүдүүлигээр хамаархалга болоно.

Токийска радиогой мэдээсэһэнэй ёһоор, зүүнэй социалистическэ партиин түлөөлэгшэ Тосио Танака үсэгэлдэр парламентда элирүүлгын үгэ хэлэбэ. Американска сэрэгэй засагаархид хилын саанаһаа нютагтаа бусажа ерэһэн японецуудһаа асуулта абана. Тиихэдээ тэдэнэр японецуудай байһан оронууд тухай шпионско мэдээнүүдые абаха зорилготой байна. Гэхэтэй хамта, американецууд японско гражданинуудай «политическэ талаар найдабаритай байһые» шалгана гэжэ Танака хэлэбэ.

Танакада үгэһэн харюу соогоо Япониин гадаадын хэрэгүүдэй министр Японидохи американска тагнуулай органуудай асуулта абаһан баримтые мэдэрхэ баатай болоо. США-гэй сэрэгүүдэй командовани «коммунистическэ Хитад тухай мэдээнүүдые абахын тула» японецуудые дуудан ерүүлнэ гэжэ тэрэ зааба. Американска тагнуулшадые үмөөрэн, Окадзаки тэдэнэй ябуулгые зүбтүүлхэ гэжэ оролдобо.

БИРМЫН БАЙДАЛ

ЛОНДОН, февралиин 14. (ТАСС). Бирманска сэрэгүүд Тайландтай хилэ залгаһан газарта Кенгтунг городой райондо байдаг Уан-Сау городые эзэлхэ гэһэн гоминдановецуудай һэдэлгые гэдэргэнь сохёо гэжэ Рейтер агентствын рангунска корреспондент дамжуулна.

Вашингтоной захиралтаар байгуулагдажа байгаа «европейскэ арми» гэдэг хадаа үһөөгөө абаха һанаатай баруунгерманска армиие дахин байгуулха ябадалые далдалһан халха мүн.

КУКРЫНИКСЫН зураг.

(Газетэнүүдһээ).

«Европейскэ армиин» халхын саада тээ.

(«Правда, 11. II).

Санашадай мүрысөөн

Һаяхан Хориин аймагта комсомолецууд ба залуушуулай санын мүрысөөн олон хүнэй хабаадалгатайгаар болобо. Тэндэ үсэд шанга тулалдаанай удаа Хандагайн леспромхозой долоон жэлэй һургуулиин санашадай команда түрүү һуури эзэлбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хандагайн долоон жэлэй һургуулиин сана... командые хүтэлбэрилэгшэ ... Елистратов дамжуултын куб... хрустальна ваза абаад, гра... шагнагдаһан нүхэдтэйгөө ... байна.

Д. Хайбзановай ф...

КЯХТЫН АЙМАГТА

САНАШАДАЙ АГИТБРИГАДА

ВЛКСМ-эй айком, физкультура ба спортын хэрэгые эрхилхэ аймагай комитет хүдөөгэй һунгагшадай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри үнгэргэхын тула санаар ябаха 4 агитбригада эмхидхэжэ колхозуудта гаргаба.

Агитбригадынхид Ворошиловай, Маленковой, Ленинэй, Усть-Киранай сомоной Ворошиловай, Калининай нэрэмжэтэ колхозуудай гэшүүдэй дунда советскэ һунгуулиин системэ, Сталинска Конституци ба партиин XIX съездын директивэнүүд тухай асуудалнуудаар лекци, хөөрэлдөө үнгэргэхэ байна. Мүн малай фермэнүүд ба гүүртэнүүд дээрэ «дайшалхы хуудаһануудые» гаргалсаха, улаан булангуудыень шэмэглэлсэхэ юм.

ЗАЛУУ ҺУНГАГШАДАЙ СУГЛААН

ВЛКСМ-эй айком залуу һунгагшадай суглаа үнгэргэбэ. Тэндэ сугларһан 300 гаран залуушуулай дунда түрүүшынхеэ һунгаха хүнүүд олон байба. Эндэ КПСС-эй айкомой лектор нүхэр Сандаков «Советскэ һунгуулиин системэ дэлхэй дээрэ эгээн демократическа системэ мүн» гэһэн асуудалаар элидхэл хэбэ.

Элидхэлэй һүүлээр пионернүүдэй байшангай уранһайханай самодеятельностиин коллектив концерт табиһан байна.

УНШАГШАДАЙ КОНФЕРЕНЦИ

А. С. Пушкинай нэрэмжэтэ ород дунда һургуулида Сталинска шангай лауреат А. Фадеевэй «Залуу гварди» гэжэ романаар уншагшадай ко... ференци үнгэргэгдэбэ.

Тэрэ конференци дээрэ ор... хэлэнэй ба литературын ба... К. Н. Кротова советскэ ур... зохёолшын ажабайдал ... ажал-ябуулга тухай элидх... хээ. Тэрэнэй һүүлээр һур... шад Д. Даутов, А. Лями... Л. Лосева, З. Старостенко ... шэд А. Фадеевэй роман... уранһайханайнгаа, уг удх... гаа талаар һайн байһан... тэмдэглэһэн байна.

СПОРТИВНА ВЕЧЕР

Городой культурын байша... да спортивна вечер үнгэрг... дэбэ. Физкультура ба спорт... хэрэгые эрхилхэ аймагай ... митедэй түрүүлэгшэ нүхэр ... роших вечер дээрэ «За... спортсменэй шэнжэ түх... тухай элидхэл хээ.

Элидхэлэй һүүлээр бокс... нуудай уулзалга ба хүндэ ... летикын талаар һонин ... тупленинүүд боложо, Си... риин ба Дальна Востогой ч... пионууд Григорий Клим... Прокопий Аносов гэгшэд ө... дынгөө шадабарине хар... бад.

ТЕХНИЧЕСКЭ ҺУРАЛСА... ЭМХИДХЭГДЭБЭ

Бурмонторгын Кяхтын ... делениин дэргэдэ эд бараа... ба эдеэ хоолой магазинууд... хүдэлмэрилэгшэдэй техни... скэ һуралсал эмхидхэгдэ... Тэрээндэ 17 хүн һуралса... байна. Техническэ һуралса... хабаадагшад советскэ худа... даа наймаанай эмхидхэл, т... никэ ба тэрээниие саашада... хүгжөөхэ тухай асуудалн... дые шудална.

В. Жигжитов

Тобшо һонинууд

☆ **Колхозой электростанци.** Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз паровой котел тодхожо, электростанцияа ашаглалгада оруулба.

Мүнөө колхознигуудай зарим гэрнүүдтэ, малай фермэнүүдтэ ба ток руу проводанууд татагдажа байна.

☆ **Киноаппарат абаба.** Һаяхан Кяхтын бурят дунда һургуули (директорынь Атутов) киноаппарат абажа тодхобо. Мүнөө һурагшад һуралсалайнгаа программатай тааралдуулан, естественно-научна, түүхын ба бусад фильмнүүдые харадаг болоо.

✦ **Уншагшадай конференци.** Һаяхан Хэжэнгын аймагай библиотекэдэ В. Лацисай—«Шэнэ эрье тээшэ» гэһэн романаар уншагшадай конференци үнгэргэгдэбэ. Роман геройнуудай образуудые унш... О. Махатова, А. Жамбалдор... Грущенко, Жиронкина гэгшэд... барилан хөөрэбэд. Эндэ 100 ... уншагшад сугларһан байна.

✦ **Барилгашадай үүсхэл.** К... канай аймагай Хрущевой нэр... тэ томодхогдоһон колхозой б... гын бригадынхид һаяхан үн... үйлэдбэриингөө суглаан дээрэ... кало-кударынхидай хандалгые... шэн хэлсэхэ зуураа, ниитынгэ... да типовой һайн байранууды... хозойнгоо центртэ шэнэ клуб... хозниугуудай һууха гэрнүүд ... бусад барилгануудые олоор б... уялгануудые абаад, аймагай к... зуудай барилгын бригада... социалистическэ мүрысөөндэ ... һан байна.

Уншагшадай конференци

Гильбирын уншалгын байшан (Иволга) хүдөөгэйнгөө библиотекэтэй хамтаржа, уншагшадай конференци үнгэргэнэ. Һаяхан уранзохёолшо Хоца Намсараевай «Үүрэй толон» гэжэ романаар уншагшадай конференци үнгэргэгдэбэ. Энэ конференцидэ «Коммунизм» колхозой 40 гаран колхознигууд хабаадалсаба.

Уншалгын байшангые д... нүхэр Дашицыренов, библи... даагша нүхэр Миронова ... Николаевагай «Хадалга» гэж... моор уншагшадай конференци... шагаар үнгэргэхөөр бэлэдхэжэ... на.

Б. Сот...

Редакторай орлогш...
Д. Л. ЛОБСАН...

Мүнөөдэр кино театрнуудта

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта—«Констан-тин Заслонов» (12 часта).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта — «Жуковский» (11 часта). «Хабар» (1... 20 часта), «Мексиканска бэсэгэн» ... 22 часта).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства—10-17, пропаганды и переводов—6-84, культуры и быта, промышленности—4-52, мест. информации и писем—11-05. Для междугородных переговоров—16.

Н—00474. Типография Управления по делам полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10...